

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VII legislatura

Tercer període

Sèrie P - Número 20

Dimarts, 28 de setembre de 2004

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH I PASCUAL

Sessió núm. 29, primera reunió

Í N D E X

Debat

sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00001/07) (p. 3)

NOTA

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

SESSIÓ NÚM. 29.1

La sessió s'obre a dos quarts de dotze del migdia i cinc minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i el lletrat Sr. Vintró i Castells.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00001/07). Junta de Portaveus. Substanciació.

El president

Comença la sessió.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (tram. 255-00001/07)

Senyores diputades, senyors diputats, aquesta sessió tindrà un únic punt de l'ordre del dia, que és el debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu, el qual es regirà per la normativa establerta en els articles 123 i 124 del Reglament i d'acord amb els criteris adoptats per la presidència, escoltada la Junta de Portaveus del dia 21 de setembre del 2004.

Té la paraula el molt honorable... (*El Sr. Puig i Godes demana per parlar.*) Senyor Puig.

El Sr. Puig i Godes

Sí, senyor president, una qüestió d'ordre, apellant a l'article 66 del Reglament.

El president

Digui, digui.

El Sr. Puig i Godes

Apellem a la redacció literal de l'article 123, en concret al seu apartat 2, que estipula com s'ha de desenvolupar aquest debat de política general. I en aquest sentit, si m'ho permet, voldria llegir-lo.

El president

Senyor Puig, penso que tots els diputats coneixen el Reglament, tenen el Reglament, i per tant el que li pregaria és que en un debat (*remor de veus*)... Senyores diputades, senyors diputats, en un debat d'aquesta transcendència, si vostè té una petició a fer, faci-la i anem al gra.

El Sr. Puig i Godes

Sí, l'article 66 diu que tinc el dret, senyor president, d'apel·lar i citar l'article a què faig referència, que en aquest cas és l'article 123.2 del Reglament, que diu literalment: «El debat s'iniciarà amb la intervenció del president de la Generalitat. Llevat que el president del Parlament consideri més oportú de suspendre la sessió durant un temps no superior a les vint-i-quatre hores,

intervindrà, tot seguit, un representant de cada grup parlamentari, durant trenta minuts cadascun d'ells.»

D'acord amb la proposta de desenvolupament d'aquest Ple que vostè ens va plantejar i que la Mesa i la Junta de Portaveus, amb la nostra disconformitat, van adoptar, creiem que s'està en una decisió sense precedents, atès que apareix en el desenvolupament d'aquest Ple una segona intervenció del Govern abans dels grups, no prevista en el Reglament, es produeix una segona interrupció del Ple, no prevista en el Reglament, i també una acumulació de temps en les intervencions dels grups parlamentaris, no prevista en el Reglament.

Davant d'aquesta transgressió reiterada del Reglament, volem saber, voldríem saber i demanem en quina norma supletòria o criteri interpretatiu es basa i, si és el cas, quina resolució motivada i escrita se'ns pot facilitar per tal de fer constatar la indefensió en què creiem, els quaranta-sis diputats i diputades de Convergència i Unió, que ens trobem en aquests moments.

El president

A veure, d'acord amb l'article 26 del Reglament del Parlament només es pot sol·licitar la reconsideració de les decisions de la Mesa relativa a la qualificació d'escrits i documents d'índole parlamentària, a la seva admissibilitat o inadmissibilitat, i les relatives a les tramitacions d'aquests. Vostè està parlant de dues decisions en ferm, preses ja tant a la Junta de Portaveus com a la Mesa.

Per tant, la petició que vostè fa no s'inclou en cap dels supòsits a què es refereix l'article 26 del Reglament. En qualsevol cas, es podria referir a la interpretació del Reglament. Per tant, no procedeix l'emissió d'una resolució motivada en termes estrictes del Reglament.

Ara bé, és voluntat d'aquesta presidència fonamentar i explicar amb total transparència les seves decisions i la de tots els òrgans de govern de la cambra. Per tant, jo li anuncio que al llarg del dia d'avui convocaré una Mesa per tal que es redacti aquesta resolució motivada, la qual serà comunicada immediatament als grups parlamentaris.

Per tant, alguna cosa més, senyor Puig?

El Sr. Puig i Godes

Sí, senyor president. Li agraeixo que ens faci arribar aquesta resolució, però aleshores la nostra pregunta és la següent. D'acord amb aquesta decisió, voldríem saber si, al marge del plantejament previst per avui, existeixen límits o no a aquesta, segons el nostre entendre, arbitrarietat. És a dir, si en propers debats de política general qualsevol o la totalitat dels quinze membres del Govern intervindran a continuació del president. On s'acaba l'arbitrarietat i la transgressió del Reglament previstes en l'ordre del dia d'avui?

Perquè entenem que, amb aquesta imposició producte de la prepotència i l'autoritarisme del president de la Generalitat, en aquest cas... (*Forta remor de veus.*)

El president

Senyor Puig.

El Sr. Puig i Godes

Senyor president..., i lamentant que no s'hagi mantingut la independència d'aquesta cambra i que s'hagin defensat els drets i les garanties democràtiques que preveu el Reglament, ens preguntem on acabaran portant aquesta decisió i aquest precedent d'avui.

El president

Miri, hi ha una cosa que em fa l'efecte que ha de quedar molt clara i per sempre més: la independència d'aquesta cambra està més que garantida i posar-ho en dubte, en qualsevol cas, és posar en dubte la integritat dels membres d'aquesta Mesa. I això, ja em perdonarà (*aplaudiments en un sector de l'hemicicle*), però –si us plau, senyores diputades i senyors diputats!– això penso que no és «de rebut». Primer.

Segon. Li he dit que no era necessari fer una resolució motivada. Tanmateix, aquesta Mesa la farà i la donarem avui –la donarem avui–, perquè, entre altres coses, si no hi hagués un fonament jurídic ja no s'hauria pres aquesta decisió.

Tercer. La pregunta que vostè fa és molt simple. L'aplicació estricta del Reglament d'aquesta cambra, que és el que ens mou.

I si a vostè li sembla bé i podem començar aquest debat, que és un debat important, té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. Pasqual Maragall i Mira)

Molt honorable senyor president del Parlament, il·lustres diputades i diputats, com ja vaig anunciar en la meua compareixença parlamentària del mes de juny en comissió, és la meua intenció en aquest debat exposar quin és el projecte que impulsa el Govern que tinc l'honor i la responsabilitat de presidir.

Els nou mesos de govern transcorreguts no han estat senzills, després de quasi un quart de segle d'un govern de signe diferent, de signe conservador. Ara som a l'inici d'un període nou, i el nou Govern de Catalunya i el canvi de govern a Espanya, també, permeten, crec, la represa de l'impuls transformador. El nou Estatut, la reforma de la Constitució, la configuració d'un senat federal, la constitució europea..., tot és un altre cop sobre la taula. És un risc, però és una oportunitat apassionant, i sobretot és per nosaltres una gran, una enorme responsabilitat.

Avui es donen unes condicions polítiques normals. L'acció del Govern es podrà desenvolupar, crec, sense ensurts, encara que no, evidentment, sense dificultats. S'ha estabilitzat el mapa polític del país després del llarg cicle electoral iniciat amb les eleccions municipals i catalanes de l'any passat, i culminat amb les eleccions generals i europees d'enguany, que han anat per aquest ordre. En les diferents fites que han marcat aquest cicle, els partits que donen suport al Govern han vist àmpliament ratificada la confiança de la ciutadania.

Passades les vicissituds d'aquest període i estabilitzada la situació política, no és gratuït recordar l'esperit amb el qual va néixer l'actual Govern de Catalunya.

L'Acord del Tinell ha facilitat la necessària alternança política. És un acord que els tres socis veiem com una aposta estratègica, pensant en clau de país. Representa una opció catalana, catalanista i progressista. N'hi ha d'altres, totes respectables, però aquesta creiem que és la més integradora. L'opció que vam fer crea l'escenari per garantir la unitat civil de Catalunya i per evitar la divisió dels catalans en blocs antagònics.

Crec convenient recordar que aquest Acord amplia al màxim la base social del catalanisme, entès sobretot com una cultura cívica compartida, i no com una ideologia que divideix o que separa. La divisió de la manifestació de l'Onze de Setembre que es va produir l'any 1982 arran de la LOAPA, de la presentació d'aquell Projecte de Llei –la recordo com si fos ara, aquella divisió–, no té ara raó de ser.

L'Acord del Tinell expressa la voluntat majoritària d'un gir progressista en la política catalana. Pretén impulsar la innovació econòmica i tecnològica, apostar per un desenvolupament sostenible, activar noves polítiques socials, donar veu i protagonisme als territoris del país, endreçar el país i endreçar també el seu paisatge malmès, i pretén també fer efectiu el compromís de la societat catalana amb la pau i amb la cooperació. Tot això per millorar substancialment l'esperit del nostre Govern i el mateix autogovern.

Diguem-ho clar: l'aliança estratègica que va fer possible l'Acord del Tinell i el Govern catalanista i d'esqueres és avui més viva que mai. És una aliança basada en l'exigència de la majoria progressista de la societat catalana, és una aliança activa, interpretada per un govern que ha après en molt poc temps a treballar en un clima positiu. El Govern respecta la pluralitat de la seva composició i observa rigorosament la regla de la cohesió governamental, corregint-ne les desviacions, quan n'hi han.

I, si és cert que la situació política catalana permet al Govern treballar en bones condicions, també ho és que el canvi polític a Espanya ens ha obert perspectives inèdites d'entesa. Entenc personalment que el canvi polític a Espanya és una gran oportunitat per a Catalunya; entén el Govern que el canvi polític a Espanya és una oportunitat oberta per a Catalunya. I ho és en tres sentits: per impulsar les polítiques de progrés, per millorar l'autogovern de Catalunya i per fer un pas decisiu en la configuració de l'Espanya plural i l'Europa emergent.

Però «oportunitat» no vol dir oportunisme. Aquesta via, la del oportunisme, ja l'hem tastat. Els progressos assolits no s'han consolidat, fins ara, no s'han consolidat prou, els petits èxits han estat presentats com a notables i, en canvi, la pèrdua d'influència de Catalunya a Espanya s'ha anat fent més i més evident.

El que proposo és tota una altra cosa: és fer efectiva la voluntat de Catalunya d'influir en la política i en l'economia espanyoles amb totes les conseqüències. Implicar-se per codecidir, vet aquí. Catalunya proposa una Espanya plural determinada, en la qual les nacionalitats històriques de la disposició transitòria segona de la Constitució vegin reconeguda la seva personalitat com a comunitats nacionals que són.

En la meua compareixença parlamentària del 28 de juny passat em vaig referir amb cert detall a l'acció presa pel Govern de la Generalitat per reorientar les relacions amb Espanya i, en particular, amb el nou Govern. Els deia aleshores que creia que el canvi polític a Espanya obria, efectivament, una nova etapa. Avui no disposem de cap indicatiu que desmenteixi la meua afirmació de fa tres mesos. Ben al contrari, penso que s'han acumulat gestos i decisions que confirmen el final d'un escenari polític de confrontació i la seva substitució per un nou escenari de col·laboració institucional efectiva.

Són gestos que confirmen una intuïció que ja vaig expressar el gener passat, quan els deia que abans d'un any Espanya estaria caminant en un rumb diferent; els ho vaig dir aquí. Ho confirmen els contactes formals i informals del president i dels consellers de la Generalitat amb el president i els ministres del Govern espanyol, que es van succeint diàriament, de què vull destacar, per la seva exhaustivitat, l'entrevista que vaig tenir amb el president Rodríguez Zapatero el 21 de juliol passat.

En el Govern espanyol, hi hem trobat actituds positives, respecte i voluntat de diàleg; també algunes patinades evidents, per què negar-ho, i potser fins ara inevitables, sens dubte. Aquestes actituds s'han anat transformant en gestos simbòlics importants, com l'anunci de la revisió del consell de guerra al president Companys. Anunci, aquest, important; el 15 d'octubre ho deixarem ben clar a Montjuïc.

Hi ha hagut compromisos de gran importància, començant per la paraula del president Zapatero de respectar el Projecte d'Estatut que aprovi aquest Parlament. També el compromís actiu i complex d'obtenir el reconeixement del català a la Unió Europea. Més enllà de les vicissituds del moment, vull recordar que és l'únic intent seriós –l'únic, fins ara– realitzat, fins ara, amb possibilitats d'efectivitat. Més endavant tindrem l'ocasió de referir-nos-hi de nou.

El nou Govern d'Espanya ha pres amb relació a Catalunya algunes decisions que crec de gran entitat: la paralització del transvasament de l'Ebre o el trasllat de la seu de la Comisión del Mercado de Telecomunicaciones de Madrid a Barcelona. Puc anunciar que el Govern està en disposició d'avaluar la possibilitat d'instal·lar a Barcelona la seu del nou consell audiovisual d'Espanya, que està per crear, decisió que serà completament coherent, que seria completament coherent amb l'anterior.

El Govern espanyol ha adoptat també compromisos en infraestructures –l'AVE, el 2007, a Barcelona–; en cultura, l'1 per cent de Foment, del Ministeri de Foment a l'Institut d'Estudis Catalans. Amb Barcelona –desbloqueig de la Carta Municipal–; i amb l'Ebre –descontaminació del riu.

És significativa, també, la retirada de cinc recursos –cinc recursos– d'inconstitucionalitat contra normes de la Generalitat. La retirada dels recursos que afectaven el dret civil català és un pas clar en el sentit del reconeixement de la nostra singularitat.

També s'ha iniciat el desbloqueig de traspassos de competències pendents, així com l'establiment d'un

calendari precís d'una bona colla de nous traspassos. És bo recordar aquí que la Comissió de Traspassos no s'havia reunit des de maig de l'any 2001.

Aquests gestos, aquests compromisos i aquestes decisions tenen un valor afegit de gran importància; generen el clima de confiança que cal per negociar i acordar els temes de la complexa agenda de reformes polítiques d'aquesta legislatura; no sé si m'han entès. Són mesures concretes, es refereixen a parcel·les només de l'activitat pública i política del nostre país, però generen la confiança que cal per poder dialogar a fons dels grans temes de país: Estatut, Constitució, que s'anuncien.

L'agenda compta amb qüestions institucionals de primer ordre com la reforma de l'Estatut –he dit– i la reforma constitucional, però també inclou qüestions econòmico-financeres cabdals com la revisió del sistema de finançament autonòmic. I estudiem, també, la localització d'agències europees a Catalunya.

No podem oblidar tampoc les infraestructures, que són cabdals, tant pel que fa a la seva concepció –passant del mapa radial al mapa en xarxa–, com a la seva gestió compartida, com es veurà en l'aeroport i en el ferrocarril.

Finalment, però no per això en darrer lloc, tenim a l'agenda les qüestions culturals i simbòliques, amb l'objectiu d'aconseguir un ferm compromís del Govern espanyol i de les institucions europees en el reconeixement, protecció i impuls de la llengua i la cultura catalanes. De les perspectives i dels primers avenços en aquestes negociacions els en parlaré al final de la nostra intervenció d'avui.

Gaudim, doncs, d'una situació política, a Catalunya i a Espanya, molt millor que quan aquest Govern va prendre possessió. Quan dic millor vull dir que es donen millors condicions per treballar i per decidir i, en definitiva, per governar. Per això mateix la situació present és més compromesa i més exigent, també. Però no hem d'oblidar altres circumstàncies associades a la nostra qualitat d'europeus i a la nostra condició d'economia i societat obertes, inserida de ple en el món global. L'ampliació europea a l'Est, el naixement de l'Europa dels vint-i-cinc, la nova Constitució, el Pacte d'estabilitat, la política mediterrània d'Europa, o l'adhesió de Turquia a la Unió són qüestions que ens afecten de ple; són els nostres problemes.

En els propers mesos, el debat previ al referèndum sobre la Constitució europea creixerà, sens dubte, en intensitat. Crec que és la meua obligació deixar clar que el resultat del referèndum no és indiferent, que ens afecta i que ens condiciona. La Generalitat tindrà un capteniment institucional en tot aquest procés i exercirà la responsabilitat de fer conèixer a la població el projecte de Constitució europea que serà sotmès a referèndum. En tant que president de la Generalitat em sumo a les diverses crides que s'estan fent a respectar totes les posicions que s'expressin democràticament. Dit això, no els amago que sóc un decidit partidari del «sí» a la Constitució. Valoro més els efectes negatius de la marxa enrere en el procés de construcció europea que els defectes i mancances que pugui tenir aquesta Constitució.

Els partits de la coalició governamental tenen i tindran una sola posició en tots els temes de govern i de l'Estatut, però podem diferir en allò que es refereix a les dues constitucions: l'espanyola i l'europea. Dos dels partits de la coalició són federalistes i un altre sobiranista.

Continuarem treballant junts per aconseguir que la llengua catalana sigui afegida, juntament amb el gal·lec i el basc, a la llista dels vint idiomes oficials en els estats de la Unió i en la Unió mateixa.

Vull que tinguin la certesa que malgrat les diferències sóc conscient que hi ha una voluntat majoritàriament compartida en aquesta cambrà i a tot el país. Tots volem més Catalunya i més Europa. Seria una ficció ingènua pensar que podem fer política aquí a Catalunya sense tenir en compte un entorn global, però que ens condiciona cada cop més. Precisament aquesta percepció és la que determina l'activitat exterior de la Generalitat, que ha determinat ja aquesta activitat exterior.

Els recents viatges al Marroc i a Algèria; els propers al Japó, la Xina i Mèxic amb motiu de la Fira del Llibre de Guadalajara, en la qual Catalunya és comunitat convidada; la reforma del Patronat Català Pro Europa i la creació de la delegació de la Generalitat a Brussel·les, que no existia; el treball de la comunitat de treball dels Pirineus, creada, com la dels Alps, a l'empara de l'antic Consell d'Europa. Aquesta CTP, aquesta comunitat de treball, amb més de vint anys de treball ha donat resultats profitosos –molt profitosos– en la darrera sessió, celebrada fa uns dies a la Seu, puix que es va configurar un mapa cada cop més precís de l'eix pirinenc i de les comunicacions que el travessen i de les infraestructures que li calen.

Treballem ara per enfortir l'euroregió, que és tota una altra cosa, a imatge i semblança de les regions transnacionals d'Europa, que han anat sorgint amb la desaparició de les fronteres com a resultat del creixement de la Unió i de les seves competències. I en tenim exemples en Nord Pas de Calais i el South East britànic; en l'antiga frontera entre Alemanya i Holanda; en la regió formada per Alsàcia i les regions frontereres de Suïssa i la RFA; en la connexió entre Malmö i Copenhagen, facilitada pel pont sobre l'estret marítim que els separa, etcètera.

Aquest és un moviment imparable, aquest de les euroregions, un moviment imparable de la història i de la geografia política. En el nostre cas ens permetrà reunir un conjunt de regions, tant de l'Estat espanyol com del francès, que reuneixen 17 milions d'habitants i que sumen tot el que cal tenir per esdevenir una regió europea de punta: dimensió, capacitat econòmica i posició estratègica.

Hem d'acceptar que som interdependents i que la política avui és l'art de gestionar aquesta interdependència per mantenir i enriquir la nostra identitat, i alhora aprofitar les oportunitats de progrés i de benestar pròpies de les societats obertes. Això ho entén i ho assumeix el Govern de Catalunya. Som conscients de les expectatives creades, de la responsabilitat contraïda i dels marges d'actuació de què disposem, tant com de les inèrcies que cal vèncer.

No cal que els recordi en quina situació vam trobar les finances de la Generalitat ni les decisions estratègiques ajornades per anys de passivitat, ni la deficient situació organitzativa de l'administració catalana, no cal. Ho vam recordar quan tocava, no hem fet sang, perquè no és el nostre estil, ni és bo per al país, però suposo que ningú no ens negarà el dret d'inventari.

És evident que hi ha un temps per a cada ambició i per a cada exigència, i ho és també que si ara fa exactament cent anys –cent anys–, es van posar –1904, 1905, 1907– es van posar les primeres pedres d'un període d'expansió de la política i de l'economia catalanes, és cert que els vint-i-cinc anys anteriors, des de la Revolució..., des de la Gloriosa, de 1868, havien estat absolutament indispensables per fixar les bases teòriques, ideològiques i culturals de l'empenta del catalanisme que aleshores va sorgir. Ara passa el mateix.

Hem tingut vint-i-cinc anys de fonamentació, d'afirmació de la identitat, de pau, de creixement econòmic, de democràcia i de devolució de competències a la nostra autonomia; això no ho havíem tingut mai. Ara toca fer una gran passa endavant en les infraestructures, en l'educació, en la salut, en la internacionalització de les nostres empreses i en l'ambició política. Podem fer-ho i ho farem, no els càpiga cap dubte. Igual com fa cent anys, aquesta passa endavant haurà estat precedida per un desenvolupament magnífic de la vida local, de les ciutats, dels municipis, també va passar aleshores que moltes vegades, aleshores i ara, han estat capdavanteres en les transformacions socials, tecnològiques i urbanes. L'esclat de la Barcelona del 2004, de Girona, de Vic, d'Olot, de Manresa, de Reus i Tarragona, de la Seu, de Lleida, de Tortosa i Amposta, de Terrassa i Sabadell, i me'n deixo tantes..., tantes altres ciutats catalanes, és la millor garantia que estem a punt per al gran avenç nacional.

Som uns convençuts d'això que en diem la devolució o atorgament de competències i de recursos i de responsabilitats al nivell local, sense ignorar que aquesta devolució ensopega amb la desconfiança que en els municipis han generat vint-i-cinc anys de recel en el sentit contrari, de dalt a baix.

Aquest és un govern que mira molt més enllà per decisió dels ciutadans de Catalunya. Tenim el mandat de combinar reformes institucionals i polítiques socials, tot alhora. I ho fem i ho farem jugant net, no amagarem els problemes, no eludirem les responsabilitats que ens pertoquen, i no silenciarem les discrepàncies perquè no en tenim cap que posi en perill la cohesió del Govern.

Per tant, Catalunya ha de saber que el Govern està plenament disposat a aplicar el seu programa, que compta amb una perspectiva d'estabilitat i que pren les iniciatives i les decisions que li pertoquen.

Però, com és la Catalunya d'avui? Catalunya és com mai una societat en ple procés de canvi, una Catalunya està emergent davant nostre i ja no serveixen les fotos fixes del passat. Les coses han canviat. La Catalunya dels 6 milions està superada. I amb ella bona part de l'imaginari col·lectiu amb què ens sentíem interpretats i representats fins ara. Molt d'allò que era vàlid fa vint-i-cinc anys, ara ja no ho és. El procés demogràfic intens

que estem vivint, lligat al fort increment de la immigració, que coincideix amb un repunt de la natalitat autòctona, cosa que de vegades s'oblida, fa que pràcticament puguem dir: som set milions. Sí, sí, som set milions. Les dades del padró de l'INE a 1 de gener del 2004 eren 6.948.708 habitants. De fet, la sanitat atén una població –i la consellera ho sap millor que ningú–, de 7 milions. Exactament, 7.056.988 targetes sanitàries, a data d'agost de 2004.

La imatge d'una societat demogràficament estancada ha saltat pels aires. La Catalunya del 2030 ben bé podria rondar els 8 milions d'habitants. Les projeccions que tenim ara oscillen, la fan oscillar entre 7,5 i 9,2 milions. El meu govern treballa sobre la base dels 7 milions que som. El nostre projecte nacional, polític, social i cultural ha de partir d'aquesta nova realitat.

El fet cert és que l'impacte del ràpid creixement de la immigració, un 10 per cent del total de la població a dia d'avui, i de l'envelliment de la població autòctona és dels que deixarà una petjada profunda en la societat catalana, com ha succeït en altres moments de la seva història. El paisatge humà de Catalunya està canviant, començant per les nostres escoles, els nostres barris, amb nova gent, nous colors, noves parles i nous costums. I el paisatge físic i urbà de Catalunya també ha canviat sensiblement. No sempre per bé, admetem-ho: el preu de l'habitatge, alt; la precarietat laboral; els déficits socials, i un territori amb molts indrets severament castigats per un urbanisme descontrolat i una sèrie d'abusos mediambientals són indicadors alarmants d'errors o de déficits a corregir.

Tanmateix, la millora real de les comunicacions viàries i telemàtiques, tot i que tímida i insuficient, està configurant sens dubte un nou paisatge i una nova manera de transitar-lo. En una situació així, la societat catalana ha de tractar de convertir els temors i les dificultats en noves certeses i en noves esperances. Igualment com va saber fer la Mancomunitat primer i la Generalitat republicana després, igualment ara. I ara sense les fragilitats estatals i internacionals que van condemnar i anorrear aquell catalanisme magnífic.

La bona pregunta en aquestes circumstàncies és: què pot oferir la societat catalana per renovar el pacte cívic que la relliga i per fer créixer un sentiment de confiança compartit? Què podem fer per lligar amb el millor del nostre passat i fer bons els averanys del futur? Com podem posar en servei la nova dimensió demogràfica, la diversitat cultural i la nova situació espanyola i europea que ara tenim?

D'entrada, hem de ser conscients que Catalunya no pot cometre errors, i un d'ells fóra ignorar que Espanya i Europa també han canviat, i molt!

Catalunya és un país atractiu, un país que durant el segle xx ha atret centenars de milers de persones d'arreu d'Espanya, milions, i que ara atreu milers i milers de persones vingudes de tot el món. Però no som una illa avançada en un entorn històricament adormit, com potser vam poder pensar fa cent anys, perquè era cert. Avui no; Catalunya atreu persones, i talents, i capitals, perquè és un país d'oportunitats, pel seu progrés, pel seu benestar, per la seva pau civil. Com també és cert que

milers de catalans i moltes empreses catalanes s'installen fora del triangle català, a nord i a sud, perquè hi tenen oportunitats, perquè hi troben oportunitats.

Aquesta capacitat d'atracció i de mobilitat ens ha d'enorgullir, ben cert, i alhora ens ha d'esperonar a conservar, a millorar i a innovar, segons sigui el cas, els atots que tenim, els trumfos que han fet de Catalunya el país pròsper i convivencial que avui coneixem. És cert, diguem-ho clar, que hem perdut pes, si més no pes relatiu, en una colla de sectors importants: en les finances, en la borsa, en l'aeronàutica, encara que això ho arreglarem, i en algunes de les tecnologies emergents, però no hi ha res de catastròfic ni d'irreversible en tot això. L'economia catalana compta amb una sòlida base industrial i de serveis que assegura la prosperitat del país. És una economia que creix per sobre de la mitjana de la Unió Europea, encara que en els darrers anys per sota de la mitjana espanyola. És una economia que crea llocs de treball, 73.000 en els darrers dotze mesos, 73.000, amb una taxa d'ocupació que s'acosta molt al 70 per cent marcat com a objectiu per a l'any 2010 a l'Agenda de Lisboa. Altrament el nostre creixement demogràfic no s'explicaria; si no hi hagués hagut aquesta empena en la creació de feina i aquesta empena econòmica, no s'explicaria l'atracció que això produeix sobre la població que busca feina.

La nostra és una economia dinàmica, amb un fort impuls a la creació d'empreses i amb una notable capacitat d'adaptació tecnològica, és una economia oberta i plenament bolcada a l'exterior, és una economia ben integrada en el mercat europeu, que canvia la seva estructura interna. La construcció, que havia arribat a representar el 4,7 de l'economia catalana n'és ara un 4,1 per cent; en canvi, la sanitat, s'espera que representi l'any que ve el 5 per cent del producte brut. Que la sanitat passi per davant de la construcció jo crec que és un bon indicador de la terciarització, dels canvis de la nostra estructura econòmica.

L'economia pública, no la tenim ben resolta, ni de lluny, ni en la despesa corrent, ni en la inversió. Hauríem d'estalviar un bon tros en despesa corrent per fer front als reptes de formació..., hauríem, no hauríem, d'estalviar un bon tros en despesa corrent per fer front als reptes de formació del capital físic i humà que ens cal.

El déficit que ens va deixar el pressupost de l'any 2003 va ser de 1.200 milions d'euros, i el desplaçament de despesa de l'any 2003 al 2004 és de prop de 3.000 milions d'euros. Se'ns havia dit que el nou finançament obtingut en les converses Montoro - Homs acabaria sent de 2.500 milions d'euros més –se'ns va dir aquí–, 400.000 milions de pessetes més. El primer any se'n va obtenir 40 en comptes de 400, i l'evolució no sembla confirmar pas aquelles expectatives optimistes.

Saben què és el que ha passat? Ara està molt clar. El que ha passat és que el ministre Montoro abaixava impostos al mateix temps que transferia competències. És a dir, que abaixava impostos a costa de les comunitats autònomes que eren les que rebien les obligacions, tot donant-los un marge d'augment del tram propi dels impostos absolutament impopular i absolutament insuficient. Aquesta ha estat la gran trampa financera i política dels darrers anys.

I el Govern anterior hi va caure de quatre potes, si em permeten l'expressió. Això posa les coses molt difícils, no solament a les autonomies, sinó al mateix Govern espanyol, que no voldria passar per més voraç avui, fiscalment parlant, que l'anterior, però que és, altrament, més dialogant amb les autonomies i entén que les coses no poden seguir així. Abaixar impostos a costa dels qui tenen les competències no és acceptable, diguem-ho clar, i retornar les competències, cosa que algunes autonomies..., retornar, vull dir retornar a origen les competències rebudes, cosa que algunes autonomies podrien preferir, no és compatible amb la nostra filosofia de govern i no ho farem. No tornarem cap competència, al contrari, reclamem el dret a poder decidir sobre el conjunt de la càrrega fiscal imposada als nostres ciutadans per l'Estat i l'autonomia plegats.

En les primeries de la dècada dels noranta vaig proposar un repartiment del pastís de la despesa pública, recordo, equivalent al 50-25-25: respectivament el 50 per cent l'Estat, 25 per cent les autonomies, 25 per cent els ajuntaments. Em va costar de convèncer, en aquell moment, el Govern d'aleshores, que era un govern socialista, que això no era un despropòsit, i vam situar l'horitzó ben lluny: l'any 2000.

La segona embranzida, l'any 99, em va permetre, ens va permetre situar l'objectiu una mica més enllà: 40-30-30, ja no 50-25-25; un augment de la descentralització: 60 per cent a casa, 40 per cent a Madrid.

I ara el ministre Solbes diu –i me l'haig de creure– que l'Estat ja no compta més que per al 30 per cent i que les autonomies gasten el 50 per cent. A mi em costa de creure, però tot i admetent-ho hauríem de veure fins a quin punt, com he dit, no hi ha hagut una transferència del dèficit públic de l'Estat cap a les autonomies i els municipis. Si esclaríssim això, quedaríem més tranquils.

La primera cosa que cal aconseguir és que el nou Senat compti finalment amb una oficina d'estadística que posi llum en la penombra en què l'Estat ha mantingut aquests temes en els darrers vint-i-cinc anys, i que ha sigut admesa per tothom, també aquí.

També en això, o especialment en això, la transparència està a l'ordre del dia, és el mot del dia. Els catalans estem disposats a pagar per renda els serveis públics i a rebre per població, sempre que les inversions es calculin en proporció a la renda. Altrament estaríem sempre en el dèficit d'infraestructures que ens ha ofegat en els darrers anys. Però ara com ara no tenim ni una cosa ni una altra. La diferència entre els impostos que paguem i les despeses que ens podem permetre és superior a la que va de la renda, 18 per cent, a la població, entre el 15 i el 16 per cent, i les inversions amb prou feines arriben al 15 per cent. Avui he llegit al diari que el 15. Benvingut, perquè abans era molt menys.

Si l'IRPF *per capita* a Catalunya és de 125, 125 sobre 100, i el de les regions menys riques és del 75, ja es veu que és molt difícil, si no és per un augment molt fort de la inversió de l'Estat a Catalunya, que es mantingui l'equitat que sempre hem proposat.

A Alemanya, el Tribunal Federal ha dictaminat que es tracta, en el seu cas, de reduir les diferències de renda

per capita entre els *Länder*, entre les seves comunitats autònomes, però no es pretén la igualació total, per una raó molt senzilla: a partir d'un nivell determinat d'ajut l'incentiu que tenen les regions endarrerides per millorar la seva eficiència és mínim. De fet, poden aproximar la seva renda disponible, que vol dir no la renda total, sinó la renda bruta menys els impostos, a la de les regions més riques sense esforçar-se a augmentar el seu producte brut. I aquí està la malícia d'aquest sistema.

Tanmateix, les perspectives de l'economia i de les empreses catalanes no són tan dolentes com podríem témer per la migrada contribució d'aquest esquema d'economia pública que tenim. En aquest sentit, hem de felicitar les nostres empreses i els nostres sindicats i cambres de comerç, que participen activament en la formulació i la posta en pràctica de l'Acord sobre la internacionalització de l'economia catalana. Les perspectives de nous projectes empresarials són extraordinàriament positives. D'exemples, n'hi han en el camp de la indústria farmacèutica, per exemple. La decisió de Novartis, que és la segona d'Europa i la quarta a nivell mundial, de situar a Barcelona la direcció de l'expansió de la companyia per Rússia i l'Extrem Orient és una molt bona notícia. I en podríem trobar més. Estem esperançats de noves notícies positives en aquest sector estratègic.

En biomedicina, tant la presència de les empreses esmentades, com la creació i instal·lació a Barcelona del Centre de Recerca Biomèdica, liderat pel professor Izpisua, i el treball de l'IMIM, dirigit pel doctor Jordi Camí –ahir vam estar amb ells a la Universitat Pompeu Fabra iniciant el curs acadèmic universitari–, tot això, dic, ens situa en bona posició.

Hi ha molt a guanyar en aquest camp, comptant més enllà de Catalunya, més enllà de Catalunya mateix, amb la col·laboració externa d'altres universitats dintre de l'euroregió, com pugui ser la Universitat de Montpeller i la seva magnífica facultat de medicina.

El professor Nueno insisteix, i no sense raó, en la importància que pot tenir a mitjà termini la residència a Catalunya de gent d'edat mitjana o avançada, de nivell de renda considerable, atreta per uns bons serveis mèdics i un clima agradable, una oferta cultural de molt nivell i un aeroport ben connectat.

No són temes menors. No crec que aquests temes puguin ser considerat impropis d'un debat com aquest. Altres territoris, dotats d'una concentració més gran de poder polític i financer, potser poden estalviar-s'ho; nosaltres no hauríem de caure en aquest error.

Aquesta realitat incontestable no ha d'amagar, però, la necessitat de millorar i d'innovar. De millorar i d'innovar per consolidar un patró de creixement més sa i sostenible i amb un objectiu que no es pot eludir: fer de l'economia catalana una de les més competitives d'Europa. La prosperitat econòmica dels catalans depèn, en primer lloc, de la nostra capacitat emprenedora, que en el món d'avui vol dir, a més del coratge d'assumir els riscos que comporta tirar endavant un projecte, una disposició permanent a aprendre i a innovar.

El segon atot que fa de Catalunya una societat atractiva és la seva capacitat d'integració social. La Catalunya

del segle xx fou capaç d'integrar els nouvinguts d'arreu d'Espanya que a finals dels anys vint i durant els cinquanta i seixanta van trobar al nostre país les oportunitats vitals que els eren negades per la dictadura. Aquells treballadors estan a la base de la nostra prosperitat actual, i ho hem de fer constar. Catalunya arribà a ser el que és avui gràcies, també, al treball i a l'energia que hi aportaren centenars de milers d'homes i dones que l'han feta seva de manera *indiscutible*. Recordem-ho ara.

En els darrers trenta anys la lluita per aconseguir escoles, sanitat, transport públic i barris dignes ha estat el primer i més important factor d'integració social a Catalunya.

Potser ara hem esdevingut una societat massa indiferent a les velles i a les noves exclusions, potser ens estem resignant massa fàcilment a conviure amb un grau de pobresa. Aquest Govern està decidit a resoldre aquesta qüestió. Més mestres, més metges, més infermeria, més inversió als barris, més cultura..., això és el que cal. Per això cal també ser emprenedors en el terreny social, com ho estan sent tantes escoles, tantes associacions de veïns, tantes organitzacions no governamentals, tants ajuntaments.

La Catalunya dels 7 milions reclama, per tant, avui, un nou civisme. Una comunitat de 7 milions de ciutadanes i ciutadans, en el món obert en què vivim, ha de saber-se segura i porosa, oberta, alhora. No vull pas encetar un nou capítol de divergències sobre el concepte de «mestissatge». No hi ha una cultura viva que es pugui definir sense diversitat i dinamisme. Punt. Som un país d'atracció però no podem pensar el futur només sobre la base de la mitificació de les nostres qualitats, ni tampoc només sobre la base de l'atracció cap als nouvinguts. Si ho féssim, ens veuríem, gairebé sense adonar-nos-en, abocats a un estancament com a país que tard o d'hora ens portaria a la decadència. Però encara menys ens podem permetre ignorar desprevingudament les dificultats que ens plantegen aquestes noves realitats. El cost que pagaríem per aquesta frívola ignorància seria massa alt; seria el cost d'una reacció social desordenada i moguda per les pors a allò que no es comprèn.

La Catalunya dels 7 milions ha de renovar els trumfos del passat, hem d'assegurar la prosperitat del futur amb més esperit emprenedor, amb més formació i coneixements, amb més competitivitat. Hem de renovar el pacte de ciutadania per infantar un nou patriotisme: el patriotisme dels drets i dels deures. Hem d'ampliar la nostra capacitat d'inclusió social, amb un esperit més obert i amb la generació de noves seguretats. I, a la vegada, necessitem una represa del gust per la innovació social.

El patriotisme de debò és el que fa que em senti part del país perquè el país em dóna unes seguretats que jo no tenia quan vaig néixer i una llibertat creixent, i que, alhora, em fa proporcionalment responsable d'unes obligacions que assumeixo. Aquest és el patriotisme de debò, aquest és l'autèntic sentiment de pàtria, que té tant a veure amb el present i el futur, com amb un passat que ja és intocable, que no podem modificar —el futur sí.

Hem d'apostar per fer de la nostra cultura i de la nostra llengua el tret distintiu, emblemàtic de Catalunya en un món que tendeix a la uniformització, i hem de fer de Catalunya la seu pionera dels instituts que es crearan per tal de preservar la diversitat idiomàtica en el món. Ens hi vam comprometre en un dels diàlegs al Fòrum, aquell sobre la diversitat idiomàtica que posava de relleu la necessitat d'una institució, un arxiu, una casa de les llengües on tots els registres orals i escrits dels idiomes que estan desapareixent puguin ser conservats. Aquesta és una oferta que es va fer des del Fòrum per part de la ciutat i que la Generalitat, per descomptat, hi donarà suport.

Tot això no ha de ser, no pot ser l'obra exclusiva del Govern. O surt de l'impuls social, o no serà.

I és per això que crec que ens equivocariem si no aboréssim les reformes institucionals amb l'Estatut, en primer lloc, des de la consciència que han de servir essencialment per fer possible el nou impuls de la prosperitat, de la cohesió social, de la convivència cívica i de l'esclat cultural de la societat catalana. Per dir-ho més clar, la nostra opció per millorar l'autogovern ha d'estar al servei d'aquell jove que busca la seva primera feina, d'aquell aturat de quaranta-cinc anys que busca una nova oportunitat, d'aquells investigadors que volen fer la seva carrera professional aquí i d'aquelles vídues que necessiten la millora de les seves pensions..., i seguiríem.

M'atreveixo a demanar que en l'Estatut que estem fent —m'atreveixo a demanar-ho a la cambra—, a més de pensar en les nostres inquietuds de polítics, en el desig de perfecció dels juristes —tots ells legítims—, pensem en els anhels i temors dels catalans, en el seu dret a construir el seu projecte vital, en la necessitat que tenim de preparar-nos per a una vida diferent, millor.

Com també goso demanar que fem un estatut al servei de l'ambició de totes les terres, els pobles, les viles i les ciutats de Catalunya, que ens permeti assegurar un nivell homogeni de cobertura dels serveis públics a tot el territori, Ebre i Pirineu inclosos, perquè volem que tenir un projecte de vida al Pirineu i a l'Ebre no sigui un impossible; que ofereixi les eines per fer efectiva la nostra voluntat que les terres de Lleida esdevinguin el motor de la Catalunya agrària i una terra de progrés econòmic i social; que el camp de Tarragona, la segona àrea metropolitana de Catalunya, es pugui dotar de les eines de futur necessàries per créixer de forma sostenible i de forma ordenada; que ens permeti que les comarques gironines puguin assolir noves cotes d'innovació i tinguin un projecte de futur sòlid i estimulant, que aprofitant tots els seus actius vetlli per la qualitat natural d'aquest territori; que tinguin en compte el desig de la Catalunya central de tenir la mateixa ambició i les mateixes possibilitats de desenvolupament que la resta dels territoris de Catalunya, i, finalment, que ens permeti aconseguir que la gran regió metropolitana de Barcelona continuï essent un mirall de diversitat, de la diversitat de Catalunya, de les seves ganes d'innovar i de les seves ganes d'assolir nous horitzons de prosperitat.

L'obligació del governant i del legislador és copsar l'estat d'ànim del país o, més ben dit, els milions d'estats

d'ànims que configuren l'estat d'ànim del país. No és senzill, no per a adaptar-s'hi dòcilment, que això seria fer populisme, sinó per a escoltar, dialogar i estimular, en definitiva, per a oferir perspectives, seguretat i futur. L'actitud dels governants ha de procurar de tenir els peus a terra i la mirada lluny, l'ambició de futur i la sensibilitat per atendre i copsar la respiració més pròxima.

Això és, senyores i senyors diputats, el que he procurat fer en aquests primers mesos des de la presidència de la Generalitat. Això és el que he fet i això és el que han fet els consellers del Govern. Les iniciatives i decisions que s'han pres han obeït aquesta doble necessitat: donar resposta a l'avui i crear l'escenari sobre el qual dibuixar des d'ara el demà de Catalunya.

Tercera part: l'acció del Govern, departament per departament. Quina és l'orientació de l'acció del Govern de Catalunya per donar resposta a aquestes expectatives de la societat catalana? D'entrada, vull desfer un fals dilema sobre les prioritats del Govern de Catalunya. Hi ha qui diu, hi ha qui planteja que són incompatibles la prioritat de millorar l'autogovern i la prioritat d'impulsar una vigorosa política social.

Com poden entendre, per les meves paraules anteriors, el Govern de Catalunya no creu en aquesta incompatibilitat, ben al contrari, entén que tot va lligat. El Govern no defugirà cap responsabilitat ni s'excusarà amb les insuficiències competencials o financeres per aconseguir aquest objectiu.

I amb aquest esperit formulem les orientacions generals de les polítiques del Govern de Catalunya. En primer lloc, assegurar les bases del progrés econòmic de Catalunya per garantir, com he dit, la competitivitat del país. En segon lloc, preparar Catalunya per esdevenir una societat plenament oberta. En tercer lloc, garantir l'equilibri social del país i la integració social, cultural i ciutadana dels nous catalans. En quart lloc, desvetllar totes les potencialitats dels territoris de Catalunya i procurar l'equilibri del conjunt. En cinquè lloc, fer efectiu el desenvolupament econòmic i sostenible com a motor de progrés i d'innovació. I, en sisè lloc, governar amb eficàcia, amb proximitat i, hi insisteixo, amb transparència.

És a dir que el Govern de Catalunya té l'ambició d'afavorir amb la seva acció la competitivitat, l'equitat social i l'equilibri territorial del país i vol que se sàpiga com ho fa. El Govern s'ha dotat d'un instrument que ha de servir de guia de la seva acció durant tota la legislatura i és el pla de govern que concreta els quatre grans eixos de l'Acord del Tinell en seixanta-quatre objectius polítics i mil cinc-cents actuacions. Es tracta d'un esforç de racionalitzar l'acció del Govern, però també d'oferir una eina de control a la societat i a l'oposició. Fer públic aquest pla és una decisió coherent amb la voluntat d'exigir-nos més i més i amb la determinació de fer de la transparència un dels valors distintius d'aquest Govern.

Transparència és, per al meu Govern, un mot clau, i sabem, dient això, que ens estem posant la soga al coll, d'unes exigències que l'oposició i aquesta cambra tenen tot el dret d'exigir-nos.

La meua exposició de l'acció de govern serà una síntesi dels objectius fixats, amb il·lustracions significatives basades en les actuacions previstes. L'orientació de la política econòmica del Govern es recull en l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana. És l'acord més ampli i més ambiciós en molt de temps en el camp de l'economia, signat per la Generalitat, Comissions Obreres, la Unió General de Treballadors, Foment del Treball, Pimec-Sefes i Fepime el passat mes de febrer.

Ara ens toca a tots, però al Govern en primer lloc, estar a l'alçada de l'ambició de l'acord que vam signar.

Tres són els propòsits perseguits i que ja inspiren la política pressupostària del Govern: la millora de les condicions de competitivitat, la qualitat de l'ocupació i altres mesures de cohesió social i l'increment de la internacionalització de l'economia catalana.

Sobre la millora de la competitivitat, l'acord conté un conjunt de propostes que de forma directa o indirecta incideixen en la productivitat del país. Són mesures destinades a incrementar i millorar dotacions –dotacions en infraestructures, de transport i energètiques, dotacions de capital humà, de capital financer i de capital tecnològic. Amb aquestes eines hem de consolidar els nostres principals actius econòmics i explorar els sectors de futur –biotecnologia, sector aeroespacial, alimentació, turisme de qualitat, automoció, indústries culturals i infraestructures de comunicació–, això implica un canvi significatiu en la política industrial que durà a terme la Generalitat. D'una política industrial basada en les relacions individuals Administració - empresa passarem a una estratègia col·lectiva per a la productivitat i la modernització del teixit productiu català. En aquest context cal combinar les accions a curt termini, adreçades a reduir l'erosió competitiva que pateixen determinats sectors, amb les accions que tenen uns efectes més dilatats en el temps, relacionades amb la creació d'un sistema català d'innovació.

Les característiques sectorials i la natura de la competència que es du a terme, que té lloc en els mercats, obliga a articular una política industrial específica per a cada sector que sigui sensible a les necessitats sectorials però que alhora potencii el canvi de l'estructura productiva dins d'un marc territorial determinat, sectors i territoris. Així es duran a terme accions sectorials en aquells camps més afectats per la pèrdua de competitivitat, especialment en les tres taules sectorials obertes en l'Acord estratègic per la competitivitat, que són: tèxtil i confecció, electrònica de consum i automoció i altres materials de transport. I també accions sectorials sobre els sectors amb més potencial de creixement i amb més capacitat per modernitzar el teixit productiu de Catalunya, especialment els sectors determinats per la Secretaria d'Indústria i Energia, que s'articula estretament amb les línies de treball de caràcter transversal de l'Acord estratègic citat: aeronàutica, biotecnologia i energies renovables.

Alguns exemples significatius del que acabo de citar són:

L'impuls a la creació, per part de Fira de Barcelona, d'un saló especialitzat en el sector aeronàutic i de l'es-

pai que permeti posicionar Catalunya a nivell mundial –detall aquest que és només un detall d’una estratègia de conjunt, no és la notícia més important.

Segon, la creació, el passat 9 de setembre, de l’entitat gestora encarregada de la posada en marxa del Centre Tecnològic de l’Aeronàutica i de l’Espai –Centre Tecnològic de l’Aeronàutica i de l’Espai. Per a la creació d’aquesta entitat el Govern de la Generalitat ha signat un protocol d’actuacions on són presents les universitats catalanes, la Caixa i vint-i-sis empreses del sector aeroespacial. Això és l’important.

Tercer. Estem gestionant davant del Govern central i l’empresa EADS que part dels projectes aerospacials d’aquesta empresa es puguin establir a Catalunya, en concret, el projecte de fabricació total o parcial i el manteniment d’helicòpters i dels respectius sistemes de navegació.

Quart, el projecte de bioregió. El Govern està implicat plenament en la creació d’un clúster de biotecnologia i més en concret de biomedicina, al voltant d’institucions, organismes i empreses de reconegut prestigi, que actuant en xarxa ens han d’assegurar un lloc destacat en el sempre complicat camí del desenvolupament econòmic vinculat a la innovació.

Cinquè, les actuacions per incrementar la taxa d’escolarització postobligatòria, que seran cabdals.

I, sisè, la decisió d’accelerar la implantació de les tecnologies de banda ampla per tot Catalunya, gràcies a l’imminent acord amb Localret –vella qüestió pendent.

En relació amb la qualitat de l’ocupació, cal mantenir un bon nivell de prestació dels serveis públics bàsics, perquè del seu eficaç funcionament depèn, en gran part, la possibilitat de fer realitat el principi d’igualtat d’oportunitats i el manteniment de la cohesió social. Així, doncs, s’adoptaran mesures destinades a la modernització de les polítiques actives d’ocupació, a facilitar la conciliació entre vida laboral i familiar, el desenvolupament d’un marc català de relacions laborals i la potenciació de criteris de sostenibilitat ambiental i de responsabilitat social de les empreses.

Amb especial cura, aquest Govern promourà la conciliació social per reduir substancialment la difícilment suportable taxa elevadíssima de sinistralitat laboral.

En l’àmbit de la internacionalització de l’economia catalana es tracta d’adoptar les mesures que permetin gestionar tant el procés de canvi tècnic i de deslocalització com la projecció internacional, i que abastin tant l’exportació com la implantació productiva en altres espais econòmics. Els instruments de l’acció del Govern en aquest àmbit estan sent l’Agència Catalana d’Inversions i el Copca.

El projecte d’euroregió, com he dit, és la nostra aportació a l’enfortiment de l’Europa dels ciutadans i els pobles, a l’Europa de la subsidiarietat i de la cooperació, però també a l’Europa del projecte i de l’enginy. Els territoris d’aquesta gran regió europea representem un pes molt rellevant dintre de la Unió Europea en termes de població, d’espai físic i de producció econòmica i cultural. Disset milions d’habitants representa el 17 per cent de la població d’Espanya i França

juntament, el 14 per cent del producte interior brut d’ambdós països sumats, 7 milions de llocs de treball, el 18 per cent del conjunt d’Espanya i França. És, per tant, un territori amb una massa crítica i un pes suficient que respon a un interès estratègic compartit i a unes complementaritats que són evidents.

Farem realitat un pol econòmic europeu de primera magnitud, que ja compta amb bases molt sòlides i amb sectors punters, i que progressarà en diverses línies. Primera, la millor de les infraestructures –bàsic– per potenciar la mobilitat i la comunicació interna de la regió i externa en els territoris adjacents. Segona, la cooperació universitària científica per tal d’afrontar de forma adequada els reptes tecnològics que ens arriben en comú amb més universitats, amb més capacitat. Tercer, la promoció de projectes culturals amb una especial atenció en la nostra riquesa lingüística i el nostre patrimoni –aquesta tardor es farà una reunió de presidents amb un programa de treball per als propers anys.

Pel que fa al món rural, el projecte específic es concreta en una nova administració agrària orientada a propiciar proteccions més rendibles i més sostenibles. Ara és el moment perquè a Catalunya el medi rural es repensi, ell mateix, amb el suport i l’ajut del Govern per encarar o per acabar adequadament les properes dècades, en les quals pretenem: culminar amb èxit l’adaptació a la nova política agrària comunitària, potenciant les innovacions que facin possible la millora de la competitivitat; consolidar la indústria agroalimentària catalana com un dels puntals del progrés econòmic del país, amb l’objectiu de fer-ne, de la qualitat, el signe distintiu de les nostres produccions, i desenvolupar les polítiques actives que assegurin la qualitat de treball i de vida al món rural –bàsic–, amb les infraestructures i els serveis que siguin necessaris.

Pel que fa a la política de comerç, estem sostenint un criteri favorable a mantenir el comerç com a activitat vertebradora dels nostres pobles, viles i ciutats, i, per extensió, de la societat. En aquesta línia, el Govern ha aprovat l’Avantprojecte de llei d’horaris comercials, que recupera..., l’avantprojecte, i espero que abans de fi d’any tindrem llei aquí i a nivell d’Espanya. Recuperarem l’exercici de les competències estatutàries exclusives en la matèria, i, per tant, frenarem la total liberalització d’horaris aprovada per l’anterior Govern central i prevista per a l’any 2005. Dit això, tinc totes les garanties que això no representarà la impossibilitat que les petites empreses o establiments comercials tinguin una gran, una grandíssima llibertat horària per realitzar les seves activitats.

Pel que fa al consum, s’està tramitant, com saben, la llei de creació de l’agència catalana del consum. I, en el turisme, el nostre objectiu és avançar cap a un model competitiu, sostenible i de qualitat. Tenim, per a això, una base molt sòlida que ens possibilita pensar, amb marge i suficiència, en el futur. Sabem el que no es pot fer: viure al dia sense preveure escenaris probables. Ja ho hem vist prou.

La reordenació de la política turística passa per la creació de l’ens de promoció turística de Catalunya. Aquest ens serà el responsable de la promoció directa en els

mercats emissors de la marca turística Catalunya, de les marques específiques i dels segells de qualitat del país. La seva tasca és prestigiar el turisme a Catalunya com un conjunt d'elements històrics, culturals i paisatgístics que determinen una oferta d'alta, d'altíssima qualitat. L'element bàsic de planificació serà el futur Pla de turisme de Catalunya que avaluarà la qualitat i l'impacte econòmic i ambiental dels recursos turístics, determinarà criteris d'actuació vinculants, establirà programes de formació per als treballadors i potenciarà línies de finançament per modernitzar els equipaments.

La política educativa constitueix una preocupació central del meu Govern i és una frontissa entre les polítiques orientades a la competitivitat i les polítiques centrades en l'equitat. Per tant, és un element bàsic, estructural de la nostra política. Per això, l'educació, com bé saben els ciutadans, millor que ningú, és una de les prioritats essencials d'aquest Govern. I és un fet que l'evolució de les coses la fan cada cop més prioritària, ja que el nombre d'estudiants torna a créixer a casa nostra, un creixement remarcable en nombre: tenim 1.074.000 estudiants d'educació infantil, primària i secundària, amb 38.000 alumnes nous respecte al curs passat, però és, sobretot, més que important, heterogeni en el seu origen territorial i social, i, en gran mesura, en un 60 per cent, fruit de la immigració. Els estudiants d'origen estranger són ja el 9,6 per cent del total.

El Govern enfronta amb coratge, amb optimisme i amb recursos, el repte que suposa integrar els nous alumnes en aquest cicle d'ensenyament: d'entrada, amb 2.200 professors més, i amb nous auxiliars d'educació infantil, i, en alguns centres, amb la figura dels integradors socials, però també amb la definició, en el marc de cada centre, d'un pla d'acollida i d'integració que de ben segur haurà de passar per l'aprenentatge de la nostra llengua com a vehicle fonamental d'aquesta integració. Aquest procés el fem amb la seguretat que dona comptar amb un professorat conscient del repte professional que suposa adaptar-se als nous canvis i vèncer les dificultats indubtables que suposen.

Els deia que el Govern afrontarà amb recursos aquest procés, sí: triplicarem les xifres que el Govern anterior esmerçava en l'acollida d'infants immigrants. En aquest esforç s'hi veurà implicada de ple l'escola concertada, a la qual reconeixem i reclamem el caràcter de servei públic i per a la qual multipliquem per deu els diners que l'anterior Govern destinava per a aquesta finalitat específica. Però no renunciem ja, des d'aquest curs, a augmentar la qualitat de l'ensenyament, tant la material com la intangible. I el Pla de construccions escolars 2004-2007, amb una dotació de 416 milions d'euros per als anys 2004 i 2005 –416 milions d'euros en aquests dos anys–, endegarà amb ambició la construcció de nous centres i la rehabilitació dels actuals. No oblidem tampoc el compromís de crear trenta mil places de llars d'infants, del qual, amb la col·laboració del món local, ja s'estan establint les bases amb el nou mapa de llars d'infants de Catalunya.

El proper Pla contra el fracàs i la millora del rendiment escolar preveurà actuacions específiques allà on aquest fenomen és més crític, però aquest mateix curs ja se

n'aplicaran mesures, com ara la incorporació de diferents tipologies de professionals de suport a l'acció educativa. El correcte aprenentatge de llengües estrangeres, l'estímul a la lectura i la plena introducció de les noves tecnologies seran eixos del Pla. Precisament, és en la plena integració de les noves tecnologies en l'activitat escolar on ens juguem bona part del nivell educatiu del país.

Els acords de Lisboa en l'horitzó 2010 situen com a objectiu que tot el professorat, i bona part de l'alumnat, sigui capaç de treballar amb les eines bàsiques de la societat del coneixement, amb les noves tecnologies de la informació. L'escola ha d'evitar l'escletxa digital, la dualització de la societat entre els que són capaços d'utilitzar les noves tecnologies i els que no tenen aquesta competència que ara és bàsica. S'ha fet un gran esforç en equipaments per als nostres centres. Cal continuar invertint en instrumental, però, sobretot, en formació del professorat perquè sigui capaç de treballar amb l'alumnat i posar al seu abast eines per accedir al coneixement avui disponible. Hem de passar de «l'aula d'informàtica» a «la informàtica a l'aula», a totes les aules.

La formació professional també és objecte d'atenció prioritària del Govern amb la doble preocupació d'augmentar les taxes d'escolarització dels joves entre els setze i els divuit anys i d'oferir oportunitats formatives al llarg de tota la vida.

Avui, encara una bona part de joves d'aquestes edats, entre setze i divuit, cursen estudis de batxillerat que orienten cap a les universitats; una altra part abandona els estudis per accedir al mercat de treball sense cap altra titulació que l'ESO, i continuen essent pocs els que cursen estudis de cicles formatius o de FP.

S'estableix una correlació directa entre el nivell de formació i la capacitat d'ocupació de les persones, així com amb la qualitat del lloc de treball ocupat, de la mateixa manera que hi ha una correlació positiva entre el nivell de competitivitat del país i el seu nivell de formació. La intervenció dels diferents sectors econòmics i una acurada planificació han de permetre augmentar la taxa d'escolarització dels nostres joves i, sobretot, el seu nivell de formació. Aquesta és la intenció de la introducció de setanta-cinc nous cicles formatius.

És a dir, impulsem una formació professional que confori, amb l'empresa i les administracions públiques, el triangle virtuós que ens ha de permetre afrontar amb èxit les demandes de formació inicial, ocupacional i contínua, i, a la vegada, esdevenir el canal bàsic de difusió tecnològica que necessita el nostre teixit empresarial. Però els canvis en profunditat que requereix l'educació no són qüestió únicament de recursos. Proposem, amb tots els sectors professionals i socials afectats, un pacte nacional per a l'educació, que serà la base per a la futura Llei d'educació de Catalunya. Busquem donar respostes estratègiques a qüestions que ho són, qüestions de fons: la necessitat d'un professorat qualificat i reconegut socialment en la seva professió docent, la constitució d'una xarxa integrada de centres educatius finançats amb fons públics, la redefinició d'uns serveis educatius més propers a les necessitats de les famílies, la transició cap a uns centres educatius més

autònoms i l'inici d'una política de proximitat amb la gestió dels recursos amb la progressiva coresponsabilitat dels ajuntaments en la gestió educativa –tema no gens fàcil, però que tenim posat al cap, que perseguim i que aconseguirem.

Sàpiguen que, com a president de la Generalitat, m'implicaré personalment en l'assoliment d'aquest pacte nacional per a l'educació. És absolutament fonamental per al país.

En el panorama educatiu i formatiu la universitat té la responsabilitat de la formació de les properes generacions. Volem una universitat que aposti per una recerca potent, en contacte amb les necessitats del món productiu i en sintonia amb els avenços de la investigació. Ho vaig dir ahir a l'inici del curs universitari. I, per recolzar aquest esforç, el Govern treballa en dues línies d'actuació: una, preparar l'entrada de les universitats en l'Espai europeu d'educació superior, i, dues, desenvolupar els instruments necessaris per potenciar la recerca i la investigació d'aquest sector.

Estimularem la internacionalització de les nostres universitats i la mobilitat dels estudiants, dels professors i dels investigadors. Això comporta també l'adequació de l'espai universitari a la nova realitat territorial de l'euroregió. Aquest ha de ser l'àmbit territorial de principal referència per a la universitat catalana.

Juntament amb l'obertura de la universitat, treballem per impulsar l'aposta definitiva per a una recerca potent. I aquesta voluntat es concreta en una política de recerca per als propers quatre anys que inclou l'increment del pressupost destinat a recerca per tal d'arribar al 2 per cent d'inversió en R+D respecte al PIB, al producte interior brut. En els pressupostos del 2004 ja hem dedicat 10 milions d'euros per tal de fomentar la recerca universitària. Posem especial èmfasi en la innovació com a element clau de l'excel·lència investigadora. I, per això, per primera vegada, presentarem un pla de recerca i d'innovació que haurà estat dissenyat conjuntament, on els dos àmbits compartiran esforços i en complementaran els objectius.

Tots aquests objectius es troben en congruència amb els paràmetres de Bolonya, que fixen l'horitzó del sistema universitari europeu per al futur immediat i en el qual acord va tenir una influència molt important el nostre Josep Maria Bricall.

Si la política educativa i universitària fa la doble funció de preparar el país per a la competitivitat i de ser el principal instrument d'integració social, les grans polítiques del benestar són les que garanteixen la cohesió social bàsica en la nostra societat: les polítiques de salut, de benestar i família i de seguretat.

En el camp de la salut, com vostès saben, patim el dèficit estructural del finançament, però aquesta dificultat no eximeix de fer la feina que pertoca al Govern. En primer lloc, ens caldrà reduir la despesa ordinària, i, en aquest sentit, seguirem implantant les recomanacions del grup de treball per a la racionalització i el finançament de la despesa sanitària, i ja hem començat a contenir aquesta despesa amb iniciatives com la recepta electrònica i l'ús de genèrics.

L'organització territorial del sistema és una de les nostres grans preocupacions: s'ha definit aquest any el nou Sistema Català de la Salut i s'ha reformat la delimitació territorial sanitària, que jo espero que vagi confluint progressivament amb una sola divisió territorial de Catalunya. Però en el proper any aprofundirem en aquest aspecte i definirem un mapa de serveis sanitaris, socio-sanitaris i de salut pública de Catalunya adaptat al territori. Aquí tampoc ens oblidarem dels ajuntaments: l'Administració local serà clau per a la planificació, la gestió diària i l'avaluació de la qualitat dels centres sanitaris. Hem canviat justament el nom del Departament per reflectir el compromís del Govern no només amb l'atenció als ciutadans que pateixen problemes, malalts, sinó a tots.

La salut és un bé a defensar abans de l'aparició de les malalties, i per això posarem l'accent en el foment de la salut pública, amb estratègies de prevenció d'addiccions i d'estils de vida d'alt risc, i, sobretot, amb la futura creació, a partir de l'Agència de Protecció de la Salut, de l'agència de salut pública de Catalunya que establirà una infraestructura de salut pública, epidemiologia, recerca, laboratoris, basada en el rigor científic, i que estarà dotada amb els recursos i programes necessaris.

Però, d'altra banda, la qualitat del sistema assistencial és una exigència dels ciutadans que cap Govern no pot oblidar. S'han dut a terme plans de xoc en l'atenció primària i per la reducció de les llistes d'espera, però aquestes mesures són mesures, diguem-ne, palliatives.

L'any 2005 preveiem completar el Pla estratègic per a l'atenció primària i concretar les respostes als problemes que els ciutadans perceben com a importants. I, finalment, durem a terme un pla d'inversions per a la millora de les infraestructures, l'accessibilitat i la qualitat dels serveis, i seguirem les recomanacions del nou mapa sanitari, sociosanitari i de salut pública.

Benestar i Família. L'àmbit de les polítiques de benestar té una agenda prevista molt intensa per als dotze mesos vinents. L'elaboració de la nova Llei de serveis socials identificarà, amb claredat, els mínims bàsics dels serveis d'assistència social en el nostre país. La Llei reflectirà, per primera vegada, la importància que en la societat actual tenen les polítiques de benestar mitjançant la Carta dels drets socials, que volem que esdevinguin drets fonamentals dels ciutadans. La Llei definirà el finançament del sistema, que tindrà per objectiu arribar a la mitjana europea en termes de producte interior brut, i la seva organització territorial i competencial. Aquí, també, entenem que la participació del món local serà condició *sine qua non* de la qualitat del servei.

Finalment, l'anomenat tercer sector i la iniciativa privada hi trobaran el marc de relació que concretarà la seva necessària participació en aquest procés d'universalització dels serveis. I en aquesta via els puc anunciar per a l'any 2005 la creació estimada de mil cinc-cents places d'atenció residencial; l'extensió prevista de l'atenció domiciliària al 4 per cent de la nostra gent gran, i un pla de xoc per a la millora dels centres cívics i dels casals d'avis, amb una dotació aproximada de 6 milions d'euros.

Altres àmbits importants d'actuació específica seran l'atenció a infants i adolescents, fomentant l'acollida en entorns familiars, però també millorant els centres propis d'acolliment de menors, o importants mesures per atenuar la violència de gènere, amb l'obertura de cinc centres d'atenció integral per a les dones víctimes d'aquesta violència.

El 2005 iniciarem el Pla per a l'abordatge integral de les violències contra les dones, impulsat per l'Institut Català de la Dona, i que coordinarà les accions dels departaments de Benestar, Justícia, Salut i Educació.

El Govern de Catalunya és molt conscient de la complexitat d'una política integral d'immigració, ja ho he dit. En l'àmbit oportú plantejarem la necessitat de comptar amb competències pròpies i, en tot cas, de participar en decisions d'altres administracions que ens afectin en matèria de contingents d'immigrants, de regularització d'il·legals, de transparència del mercat de treball, de reconeixement de drets polítics als immigrants i de cooperació internacional. Hem demostrat que no ens cauen els anells per col·laborar amb l'Administració de l'Estat; ho hem fet posant les nostres oficines de Treball a resoldre l'embús de la tramitació de la renovació dels permisos de treball i de residència de milers d'immigrants. Dit això, el Govern orientarà les polítiques de benestar també cap a la integració dels immigrants, com ho fa des de les polítiques educativa i de salut.

Com ha estat dit, cal que Catalunya aprofiti els beneficis que aporta la vinguda de persones i, en qualsevol cas, cal mirar de cauteritzar, d'antuvi, les possibles problemàtiques d'integració social i d'inserció en el món laboral que aquestes puguin tenir. Aquest any, l'any 2005, l'any que ve, aplicarem el Pla integral d'acollida, amb la creació de trenta-cinc punts d'acollida en municipis i comarques considerades d'interès preferent.

Política de seguretat, l'any 2005 és l'any del desplegament efectiu de la policia de la Generalitat a la ciutat de Barcelona. A mesura que el desplegament dels Mossos d'Esquadra es van completant, s'incrementa, també, l'exigència d'eficàcia policial. Vull dir-los que el Govern reforçarà la selecció, la formació i, quan sigui necessari, el nombre de mossos, com ara en l'enviament de cent nous policies a la demarcació de Tarragona. Una cosa és el desplegament, que va seguint la seva planificació, i una altra és la necessitat de fer operacions més específiques d'extensió.

L'Escola de Policia de Catalunya, que aviat serà Escola de Seguretat de Catalunya i que formarà, també, els cossos de bombers i de seguretat civil, ha de ser referent en aquest sentit. Seguretat és sinònim de coordinació, i coordinació vol dir planificació cada dia.

El Govern ha començat aquest any a potenciar les juntes locals de seguretat, òrgans de coordinació executius en matèria de prevenció i de planificació, on el paper reservat als alcaldes ha de ser molt rellevant.

Prosseguirem, igualment, la coordinació entre la Policia de la Generalitat i les policies locals, fent ús intensiu, també, dels mitjans que la tecnologia ja proporciona en aquest sentit. De la mateixa manera, millorarem la coordinació amb les forces de seguretat de l'Estat,

especialment en la persecució de la delinqüència internacional de tota mena i en la lluita contra el terrorisme.

En l'àmbit de la seguretat viària, aquest any ja s'han reduït els accidents mortals i seguirem amb la fermesa que ha caracteritzat aquests mesos conscienciant els ciutadans, reforçant l'educació viària a totes les edats i penalitzant els comportaments incívics que, malauradament, persisteixen. L'objectiu segueix sent haver reduït un 50 per cent l'any 2010 les morts per accident de trànsit respecte de l'any 2000, el mantenim.

També està en marxa la modernització de la infraestructura de les Emergències i dels Bombers de la Generalitat, amb la rehabilitació de cent vint parc de bombers i la renovació de vehicles i material.

I entrem en el camp de la justícia. Una societat complexa i avançada requereix una administració de justícia capaç d'oferir una tutela efectiva. El retard històric que aquest servei públic pateix obliga el Govern a fer un esforç extraordinari per recuperar el temps perdut.

Si bé és cert que l'actual divisió de competències és encara un obstacle per a una eficient gestió del servei, la Generalitat té responsabilitats que ha d'assumir sense cap mena de reserves. Per això, estem millorant i modernitzant l'Administració de la Justícia, estem creant cinquanta nous òrgans judicials; estem tirant endavant la informació de l'Administració judicial, estem tirant endavant l'elaboració del Llibre Verd sobre l'Administració de Justícia a Catalunya, i estem renovant i millorant els edificis judicials.

En aquesta línia vam decidir reformar el projecte de la ciutat de la justícia, inclòs en el Pla de construcció i renovació d'edificis judicials 2004-2007.

Amb aquesta decisió hem aconseguit una racionalització dels recursos disponibles i un major aprofitament dels edificis de la Generalitat. També estem treballant per apropar la justícia a la societat, a través de l'impuls de la justícia de proximitat, com he dit. I hem prestat una especial atenció a la política penitenciària, hem patit alguns casos circumstancials que no han d'ocultar la feina positiva que s'està fent.

Partim de la convicció moral i constitucional que la política penitenciària té per finalitat la reeducació i la reinserció social dels presos, cosa que, de vegades, s'oblida. Per servir aquesta finalitat hem definit una estratègia i ens estem dotant dels recursos humans i financers adients. El que no farem és canviar l'orientació de fons de la nostra política, que és la política adequada.

Política cultural. La cohesió social de Catalunya també es juga, i molt, en l'àmbit de la cultura, en la capacitat per conservar l'herència que ens ha estat llegada i, a la vegada, en l'estratègia d'adaptació a les noves realitats. Pel que fa a les polítiques culturals, la demostració tangible de la importància que hi atorga aquest Govern n'ha de ser el pes en els pressupostos públics. Tenim el compromís de doblar el pressupost de cultura que vam rebre, i el doblarem. I aquest és un objectiu important, com ho és que l'1 per cent de les inversions en infraestructures públiques es destini a la conservació i la rehabilitació del patrimoni, però l'aportació de les caixes d'estalvi ha d'integrar-se, també, en el disseny d'aques-

tes polítiques; també s'ha de multiplicar. Estimulem i facilitem així mateix la iniciativa cultural privada que a Catalunya, per sort, té una gran tradició.

L'any 2005 serà també l'any de la refundació de l'Institut Ramon Llull, per convertir-lo en el gran instrument de projecció internacional de la cultura catalana. Avançarem en el procés d'integració de les xarxes d'infraestructures culturals al territori, deixant enrere el temps en què s'han construït xarxes paral·leles desconnectades entre elles. El Pla d'infraestructures culturals bàsiques determinarà les infraestructures que el territori necessita i s'hi articularan totes les xarxes, ja siguin els museus, els equipaments escènics, els arxius o les biblioteques. En aquest camp concret esperem que podrem assolir un objectiu molt rellevant, com és disposar d'un catàleg únic i proposar als ciutadans l'existència, també, d'un carnet únic.

En l'àmbit del patrimoni museístic, l'acabament de les obres del MNAC, que van començar la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i l'Estat, gràcies a l'empena de Pere Duran Farell, suposarà la consecució d'una fita important, aquest any, abans d'acabar l'any.

Ens hem proposat donar facilitats als creadors emergents fomentant estructures adequades i desenvolupant la xarxa de festivals específics perquè puguin presentar les seves obres i també la seva relació amb les estructures productives. No tornarem tampoc a deixar de banda branques fonamentals de la creació, com la dansa i les arts plàstiques.

El darrer repte, finalment, és donar consistència a l'estructura productiva cultural; l'audiovisual, amb la potenciació del Consorci Catalan Films i la posada en marxa del Centre de Desenvolupament de Projectes i Guions Audiovisuals.

No descuidarem els sectors editorial, musical, de les arts visuals i teatrals. Es vetllarà en tots els casos per la difusió de la producció cultural catalana en els mitjans de comunicació públics, es dissenyaran les noves fórmules de finançament i s'ampliaran les línies d'inversió de fons reintegrables.

Finalment, crearem el Consell de les Arts i les Cultures, que suposarà un gran salt endavant cap a un model de gestió cultural menys intervencionista i basat en una relació de confiança i exigència mútua entre el món de la cultura i l'Administració pública. Més de cent vint-i-cinc institucions culturals han estat consultades per a la creació d'aquest Consell.

Política lingüística. En l'àmbit de la política lingüística el Govern vol centrar-se a garantir a tota la població l'accés al coneixement del català. És clau que les persones que decideixen venir a Catalunya aprenguin preferentment el català. També aquelles que per venir de països de parla castellana no pensen, a priori, que aquest sigui un esforç a realitzar.

El Govern destinarà vora de 13 milions d'euros el proper exercici a l'augment de la formació en llengua catalana i a aquest Pla d'acollida lingüístic de la immigració. Hem d'introduir el català en els àmbits de la indústria, de l'audiovisual i de les noves tecnologies, i preveiem crear, per a aquesta finalitat, l'agència catalana del multilingüisme.

Per últim, seguirem promovent l'ús del català per part del personal al servei de l'Administració de l'Estat i, en especial, a l'Administració de Justícia.

El Govern de Catalunya és i serà cordialment belligerant a aconseguir que l'Estat espanyol assumeixi i compleixi les seves obligacions constitucionals amb relació a la defensa, l'impuls i la promoció de la llengua catalana.

Amb la competitivitat i l'equitat social, l'equilibri territorial conforma el tercer pilar bàsic que orienta l'acció del Govern. Catalunya ha de tenir un model territorial propi, que garanteixi el progrés social i econòmic del nostre país en el marc de l'euroregió.

La nova organització territorial ens permetrà oferir un projecte de futur als territoris de Catalunya, fent confiança a les terres i a la gent del nostre país i retornant poder perquè així donarem llibertat. I amb aquesta llibertat tindrem uns territoris vius i dinàmics, que miraran al futur amb ambició i optimisme. Els municipis saben que poden comptar amb el Govern, com hem demostrat amb l'aprovació de les bases d'execució del PUOSC 2004 –i perdoneu l'expressió– 2004-2007, o amb el desplegament de la Llei de barris. (*Remor de veus.*)

Paral·lelament, l'estratègia territorial que estem impulsant ens ha de permetre aprofitar els recursos i les potencialitats de les vegueries, construint espais de creixement, d'identitat econòmica i de connexió amb l'entorn, que formin un conjunt equilibrat i sostenible. Un dels pilars d'aquesta estratègia és el nou mapa d'infraestructures, amb el qual convertirem els territoris de Catalunya en pols de competitivitat.

Els nostres objectius principals, en aquest àmbit, són l'enfortiment del sistema aeroportuari català, la transformació de l'aeroport de Barcelona en aeroport transoceànic, la millora del front portuari i la connexió amb la xarxa ferroviària d'alta velocitat espanyola i europea. Els nostres objectius ho són a llarg termini, a nivell estratègic, però ja hi hem començat a treballar integrant la planificació territorial, la portuària, la infraestructural i la logística. Alguns exemples: l'impuls del front portuari català perquè Catalunya esdevingui la gran plataforma logística del sud d'Europa; la inversió en la xarxa viària catalana per permetre una mobilitat més segura a tot el país; les inversions en transport públic, com l'adjudicació del darrer tram de la línia 9 del metro, i l'encàrrec per a la redacció del projecte d'eix transversal ferroviari de Catalunya, com també ho serà la propera presentació de la llei ferroviària i del nou pla d'infraestructures ferroviàries, que ens permetran promoure el transport de mercaderies amb ferrocarril d'ample europeu i millorar les xarxes de rodalies i ferrocarrils.

Aquesta acció és una aposta estratègica, una aposta estratègica per un model territorial en malla, no radial, integrat, que es basi en ciutats compactes separades per espais oberts –dic «ciutats compactes separades per espais oberts», al contrari del que ha passat els darrers vint-i-cinc anys–, però unides per una xarxa potent ferroviària i per una xarxa viària segura, en què el transport públic tingui un paper central.

És tot un altre dibuix de Catalunya, que fa patent la nostra voluntat de definir un model català de mobilitat que respongui a les necessitats dels ciutadans i de les empreses. I, evidentment, és fruit de la voluntat del Govern de la Generalitat i del compromís del Govern de l'Estat d'accelerar el ritme d'inversió pública en infraestructures i superar el dèficit de Catalunya amb relació a les principals regions europees, que fins ara aquest dèficit ens ha erosionat des del punt de vista de la competitivitat de la nostra economia. Un ritme d'inversió, aquest, que anirà acompanyat d'una creixent participació de la Generalitat en la gestió d'infraestructures bàsiques per al país, com els aeroports i el ferrocarril.

Estem desenvolupant un nou estil de governar el territori que farà efectius els valors de la sostenibilitat, la protecció de l'entorn i del paisatge i el protagonisme dels territoris. No es tracta d'un paternalisme des de dalt. En efecte, les nostres polítiques territorials garanteixen el desenvolupament equilibrat i respectuós amb els valors naturals i culturals. A la costa, amb els plans de protecció del litoral que estan en tràmit; a la muntanya, amb la redacció dels plans directores de les comarques de l'Alt Pirineu, amb el pla territorial del Pirineu i amb el pla director de l'esquí. Normatives, planejament urbanístic i arquitectura coherent amb l'entorn, amb la posada en marxa d'un observatori del paisatge, l'aprovació de la llei del paisatge i el pla general de política forestal 2005-2014, que presentarem ben aviat.

Els valors que he defensat, de sostenibilitat i de desenvolupament territorial, són una referència ineludible de la nostra acció de govern, i la propera aprovació de la llei d'avaluació estratègica ambiental de plans i programes, l'impuls de l'estratègia catalana del desenvolupament sostenible al llarg del 2005 i la creació del consell social del desenvolupament sostenible ho han de demostrar.

Política hidràulica... Com ja ho ha fet el transvasament de l'Ebre, que és el millor exemple, justament, d'aquest desenvolupament sostenible i d'aquest compromís. Un compromís que no només s'ha concretat en l'oposició frontal del Govern de la Generalitat que presideixo al transvasament, i a haver-ne aconseguit la paralització, sinó que també s'ha concretat en la instauració d'una política hidràulica eficaç i respectuosa amb el territori, d'acord amb els principis i objectius que estableix la Directiva marc europea d'aigües; d'una política que hem començat a fer efectiva amb la definició de 145 actuacions urgents, finançades amb una inversió de 1.110 milions d'euros, que ens permetran d'incrementar els recursos hídrics amb equipaments com la dessaladora de l'àrea metropolitana de Barcelona, i millorar-ne la gestió amb la realització d'actuacions de reutilització en el Llobregat i a Tarragona, el reforç de l'abastament de la Costa Brava centre i la prevenció d'inundacions i la restauració ambiental a la conca de l'Ebre, entre d'altres.

Volem una Catalunya sostenible, pròspera, connectada amb la resta d'Espanya i d'Europa i integrada a les noves dinàmiques econòmiques. Però també volem una Catalunya equilibrada socialment, que converteixi els reptes d'aquestes dinàmiques en oportunitats per a les terres de Catalunya i per als seus ciutadans.

Hem d'evitar la segregació creixent dels grups socials i les persones sobre l'espai. I a nivell territorial els pilars per fer-ho són les polítiques d'habitatge, d'urbanisme i de qualitat urbana.

L'enfortiment de les polítiques d'habitatge s'ha de concretar i s'ha concretat en el Pla per al dret a l'habitatge. Aquest Pla té un objectiu, un objectiu xifrat: incrementar la promoció d'habitatge protegit a 42.000 noves unitats en els propers quatre anys, rehabilitar-ne 40.000 i ajudar al pagament de rendes de lloguer joves i altres ciutadans que no poden fer-hi front, distribuint geogràficament els objectius de manera concertada amb el món local i amb els promotors públics, privats i cooperatius.

D'altra banda, el Pla per al dret a l'habitatge i la normativa que el desenvoluparà de manera imminent tenen previst crear dos importants instruments per avançar en la facilitació d'aquest dret.

El primer és la regulació de l'habitatge de preu concertat, que possibilita l'existència d'habitatges per als sectors que superen les rendes màximes per accedir a un habitatge de protecció oficial, problema típic de la falta de connexió entre les polítiques globals espanyoles, moltes vegades, i els estàndards de Catalunya, que fan que allò que està calculat com a necessari per al conjunt de la península ara aquí no sigui adient. Ens ha passat sempre.

El segon és el registre únic de sol·licitants d'habitatge de protecció oficial, que permetrà un major control i eficàcia en la planificació del destí dels habitatges d'aquesta naturalesa.

En la mateixa línia, la revisió de la Llei d'urbanisme de Catalunya, que ha d'estimular la producció d'habitatge protegit, reconeixent la pluralitat de tipologies, en funció de les noves situacions de convivència i de les noves situacions familiars, tema no gens senzill, però que algun dia s'havia d'abordar.

Finalment, la llei de millora de barris, amb una inversió prevista de 600 milions d'euros, la llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial, que representa el primer pas per fer efectiu el que en diem «el dret a la ciutat» o dret dels ciutadans a viure en espais proclius a la convivència.

La diligència en la presentació d'aquest projecte de llei no és una anècdota. Com ja he dit altres vegades, el Govern de Catalunya no permetrà que les condicions de vida i de convivència es degradin enlloc. Volem que tots els territoris, pobles i ciutats de Catalunya sàpiguen que la Generalitat està al seu costat, que comparteix els seus projectes estratègics i les prioritats dels seus ciutadans, i volem que se sentin forts i amb veu pròpia. És bàsic que no hi hagi cap barri de Catalunya on es vegi una ideologia de pessimisme i de derrota prevalent sobre el conjunt dels desitjos del poble, com de vegades ha passat, com ha passat fins ara.

I tenim els barris estudiats; sabem exactament en quins barris «apreta» més la sabata en aquest sentit, i hi actuarem. Si aconseguim això, tota la resta serà molt més senzill, en el camp de l'escola, en el camp de la seguretat, en el camp del benestar social. Si no ho aconse-

guim, la batalla està perduda. I no la perdrem. Aquesta batalla, no la perdrem.

Volem, ho repeteixo, que els territoris, els pobles, ciutats i barris ho sàpiguen. Però sobretot volem que es beneficiïn del progrés econòmic i social de Catalunya, en el qual contribueixen en la mesura de les seves possibilitats.

Polítiques prioritàries. Ho vull resumir en deu mesures, perquè tinguin vostès una imatge més precisa, al més precisa possible, de l'efecte que perseguim amb aquestes polítiques. Deu mesures que considero emblemàtiques.

En primer lloc, la construcció de nou mil habitatges nous, quatre mil dels quals de lloguer, en aplicació de les previsions per al 2005 del Pla per al dret a l'habitatge. Ho repeteixo: construcció de nou mil habitatges nous, quatre mil dels quals de lloguer.

Segon, desplegament dels Mossos d'Esquadra a Barcelona durant tot l'any 2005, amb l'establiment d'una comissaria a cada districte. Això suposa una inversió d'uns 140 milions d'euros i una despesa de 96 milions d'euros, que haurem de mirar d'encabir en el nostre pressupost.

En tercer lloc, l'acceleració del Pla de construccions escolars 2004-2007, que no té encara dotacions pressupostàries però sí un cost previst de 416 milions d'euros durant els anys 2004 i 2005, amb la qual cosa donarem resposta al fort increment de l'escolarització previst en els propers anys.

En quart lloc, 1.500 places d'atenció residencial per a la gent gran, d'acord amb les previsions del Pla d'inversions socials, el que suposaria una inversió de 80 milions d'euros durant l'any 2005.

En cinquè lloc, la refundació de l'Institut Ramon Llull i dos objectius per al 2005: que s'estableixin acords de col·laboració amb institucions de tots els països de parla catalana i que s'instaurin càtedres Ramon Llull de llengua i cultura catalanes a deu universitats espanyoles.

Sisè, desplegament de les infraestructures de banda ampla a tot el país, amb la constitució d'una empresa participada pel món local i la Generalitat. La nova empresa integrarà els actius públics existents i ha de promoure una política de construcció de xarxa per part de totes les administracions públiques catalanes.

Setè, la bioregió de Catalunya, que és la creació d'un clúster de biomedicina al voltant d'institucions, organismes i empreses de reconegut prestigi, però que, actuant unides i en xarxa, en un futur immediat ens han d'assegurar un lloc destacat en el sempre complicat camí de la innovació i el desenvolupament. Per assolir-ho, el Govern promourà la col·laboració amb l'Aliança Biomèdica de Barcelona, el Parc Científic de Barcelona i les grans institucions sanitàries, així com la indústria farmacèutica.

Vuitè, la línia d'ample internacional del port de Barcelona a la frontera francesa l'any 2009. A partir de la proposta elaborada pel Port i la Generalitat, el Ministeri de Foment ja incorpora avui actuacions concretes en els pressupostos de l'Estat per a l'any 2005, amb l'inici

d'un tercer rail entre Mollet i el Papiol. Aquest tram, amb les noves vies d'accés al port, en construcció, i la utilització de la línia de mercaderies de l'AVE de Mollet a la frontera francesa, permetrà arribar a la frontera francesa l'any 2009. La Generalitat i el Ministeri de Foment realitzaran el vial port - aeroport.

Novè, 145 actuacions urgents a les conques catalanes, des de la Costa Brava a l'Ebre, per incrementar els recursos hídrics i millorar-ne la gestió, impulsant una nova cultura de l'aigua que no hipotequi la riquesa natural futura del nostre país.

I desè, a finals del 2005, el 38 per cent dels equips d'atenció primària de Catalunya hauran d'haver incrementat el nombre de metges i pediatres, en aplicació de la primera fase del Pla de xoc d'atenció primària.

Encara me'n deixen afegir un de més, l'onzè és el compromís, que ja he anunciat, d'arribar en I+D, o en recerca més desenvolupament, al 2 per cent del producte nacional brut.

Anem ara al darrer capítol: la reforma de l'Estatut, la millora de l'autogovern, les grans qüestions que tenim obertes a dia d'avui a nivell de país. Tots recordem que «volem l'Estatut» ha estat un clam galvanitzador a Catalunya des de fa un quart de segle. Doncs bé, volem l'Estatut per viure i conviure millor: aquest pot ser el clam de la Catalunya d'avui, un clam més exigent i més experimentat.

Si hem d'actualitzar el nostre imaginari col·lectiu per entendre la Catalunya dels set milions, també cal que posem a la seva disposició les eines de govern més propícies. Ens hem compromès a actualitzar les regles del sistema polític català durant aquesta legislatura; pretenem dibuixar el nou mapa polític i institucional del país, de la mateixa manera que fins ara he parlat del mapa físic, econòmic, educatiu i social.

L'objectiu en aquest procés de reforma és doble: d'una banda, ampliar, millorar i aprofundir el nostre govern, i de l'altra, impulsar i preservar la transparència en les principals institucions del nostre sistema polític. Un estatut que defineixi els espais de decisió que necessitem per afrontar els problemes dels ciutadans; un estatut que converteixi el país en motor impulsor de l'Espanya plural i ens doti d'unes coordenades pròpies en el context europeu i mundial, un estatut que contempli els poders públics com a mecanisme de redistribució de recursos i d'oportunitats vitals. Estem en unes circumstàncies, senyores i senyors diputats, immillorables per obtenir un estatut excel·lent. Després de nou mesos de legislatura i de Govern de progrés, crec que el procés de reforma avança ja de forma imparable. Gairebé tots els partits vam iniciar la legislatura amb el compromís electoral d'iniciar la reforma de l'Estatut; no era així al principi de l'anterior legislatura, però sí al principi d'aquesta.

A la Ponència parlamentària per a la reforma, felicitament, doncs, hi participa tothom; ho celebro. I agraeixo sincerament a tots els partits el seu esforç en aquest sentit. Sé que tota la cambra sabrà estar a l'alçada d'aquesta fita històrica que és competència seva; el Govern hi aportarà els seus millors esforços i capacitats per enriquir el debat. Hi ha qui fa càlculs de la majoria neces-

sària per aprovar el projecte de reforma sobreentenent que no tothom hi serà. El sentit de la responsabilitat que estic segur que compartim, em fa pensar que tothom lluitarà fins al darrer moment perquè hi siguem tots. Així ho espero.

Sé que, arribat el dia, el missatge serà rotund i es podrà dir: «L'Estatut surt del Parlament per consens i amb ovació.» La força del nou Estatut serà el seu caràcter de consens, d'obra colectiva i compartida, i de tenir un contingut amb el suport d'una base social amplíssima. No serà l'Estatut de cap partit, ni de cap Govern, me'n guardaré prou. El país no ens perdonaria mai que desaprofitéssim aquesta oportunitat per interessos particulars o partidaris.

A l'Estat tenim un president i un govern que s'han compromès a acceptar el text que surti d'aquesta cambra. Per tant, en aquest aspecte crec que no podem estar millor. La millor garantia que l'Estatut sigui aprovat per les Corts Generals no és un pacte amb els partits espanyols, que sí que és important, el més decisiu és que l'Estatut sigui fruit del més ampli acord dels catalans, perquè és impossible dir «no» a un acord unànimе d'aquesta cambra. Un acord formalitzat pel major nombre de forces polítiques del Parlament; m'atreveixo a demanar, per totes elles. Un acord que sigui l'expressió, doncs, també, del màxim consens social. Aquest acord no hi haurà qui el pari; no es podrà parar.

Quan la unitat dels catalans s'ha manifestat de forma inequívoca l'Onze de setembre del 77, o amb el retorn del president Tarradellas, o amb els Jocs, Catalunya triomfa. Per què no ha de ser així aquesta vegada? Vull creure que, en el proper debat d'orientació política general, ja podrem parlar de l'Estatut fet, de l'Estatut que aquesta cambra haurà aprovat per a la Catalunya dels propers decennis.

La revisió del nostre disseny institucional, però, no s'atura aquí. Ja hem començat a treballar en les reformes de les lleis polítiques bàsiques del nostre autogovern, i la primera –m'hi he referit– és la que fa referència a la reforma de l'organització territorial. Aquesta norma és indispensable amb la Catalunya dels 7 milions que estem dibuixant. L'acció política en el territori necessita la suma coordinada d'esforços entre totes les administracions públiques. Ja vam dir en el seu moment que, amb el nou Govern, la competència entre governs donaria pas a la col·laboració i a la complicitat. El fet que el Govern estigui nodrit de l'experiència de vint-i-cinc anys de municipalisme democràtic n'és una garantia.

La nova ordenació territorial que estem dissenyant es basa en una sèrie de principis fonamentals: descentralització, que vol dir proximitat, i vol dir subsidiarietat en la presa de decisions; eficiència, que vol dir racionalitat i simplicitat en els nivells de govern; heterogeneïtat, que vol dir flexibilitat i asimetria –asimetria– en la distribució de les responsabilitats i recursos. I per tant, la Llei territorial, en aquesta línia, contemplarà tres nivells de govern i de gestió per sota de la Generalitat –ho he dit abans–: municipis, comarques i vegueries. I, a més, contemplarà una proposta específica per a la personalitat metropolitana de Barcelona. No es tracta de

crear nous nivells d'administració per crear-los, es tracta de redefinir-los d'acord amb les necessitats dels ciutadans i cercant sempre el millor resultat entre el coneixement particular de cada territori i la perspectiva general del conjunt del país. M'imagino que alguns dels il·lustres diputats o diputades voldran treure demà aquesta qüestió durant el debat, doncs molt bé, ja en parlarem. Permetin-me, però, que els avanci que el Govern –no un dels seus consellers, sinó el Govern– voldrà tenir el debat aquí, a la cambra, tan a fons com serà necessari. Crec que avui no cal crear expectatives, ni menys encara frivolitzar el tema.

Llei electoral. Hem començat el rumb per poder acabar, després de vint-i-cinc anys, amb una anomalia insostenible i degradant, que Catalunya fos l'única comunitat sense llei electoral pròpia. La nova llei respondrà al principi democràtic d'igualtat de vot entre tots els electors, tal com mana l'Estatut, sens perjudici de l'expressió de la representació territorial. Resulta estèril preservar el fals dilema entre territori i població, les experiències en enginyeria electoral arreu del món ho demostren. Per tant, aquest motiu ja no es pot esgrimir per seguir fent bullir l'olla de la passivitat. Tindrem la nova Llei electoral, i d'aquesta forma superarem una renúncia persistent i feixuga en el panorama del nostre autogovern.

Transparència. L'actualització de les normes polítiques bàsiques ha d'anar acompanyada, crec, de l'avenç en la plena transparència dels poders públics, per evitar la desconfiança dels ciutadans envers les seves pròpies institucions de govern. Com a servidors públics, de què ens pot servir l'autogovern si el ciutadà no té plenes garanties –o fins i tot plena convicció– de la seva eficàcia i de la seva pulcritud? El Govern de la Generalitat està compromès amb l'objectiu de crear un sistema d'institucions públiques obertes, accessibles i transparents.

En primer lloc, transparència en els mitjans públics de comunicació. Hem aportat materials en el treball de la cambra en relació amb la llei de l'audiovisual. Aquesta llei s'encarregarà de definir la missió del servei públic de ràdio i televisió, diferenciarà amb precisió l'espai comunicacional públic del privat, i proporcionarà garanties respecte als drets bàsics que afecten els usuaris i els professionals dels mitjans de comunicació, i serà el marc adequat per iniciar la reforma necessària de la CCRTV, que aplicarà els principis generals de la llei de l'audiovisual al cas específic dels mitjans públics de la Generalitat.

En segon lloc, transparència en les despeses de les administracions catalanes –tema que jo considero absolutament fonamental i crucial. Molt properament presentarem a la cambra la llei de reforma de la Sindicatura de Comptes. Aquest òrgan és una peça clau per garantir la transparència de la gestió pública, i té per objectiu adaptar els mecanismes que regulen la institució per facilitar les seves funcions i evitar el trist espectacle a què vam haver d'assistir en l'anterior legislatura. La Sindicatura rebrà una dotació adequada de recursos, es reforçaran les seves competències, es crearà l'oficina de control i transparència, s'aclariran els procediments de designació i revocació parlamentària dels seus membres, i també la limitació dels seus mandats.

Un altre instrument per assegurar la transparència de la gestió pública serà l'oficina pressupostària, que caldrà emmarcar en la futura reforma del Reglament del Parlament.

I en tercer lloc, transparència en les contractacions, convenis, ajudes i subvencions de tota mena de la Generalitat. Hem de reforçar el sistema de garanties necessari per estimular la transparència i l'accessibilitat en les relacions de les institucions públiques que depenen de la Generalitat amb el sector privat.

Tot plegat implica la reforma i millora de l'Administració pública de la Generalitat, que hem començat a desenvolupar en tres direccions: la definició d'un model de funció pública, la total accessibilitat de l'Administració amb la reforma immediata dels serveis d'atenció al ciutadà i l'avaluació dels resultats de les polítiques públiques, per a la qual posarem en marxa, en aquesta legislatura, l'agència catalana corresponent.

Fins aquí alguns dels temes clau de la millora de l'autogovern que depenen bàsicament de la voluntat dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya. Però hi ha altres qüestions clau que cal debatre, negociar i acordar en el marc institucional espanyol. Es tracta d'una agenda extensa i complexa, que inclou qüestions institucionals, financeres, socials, culturals i simbòliques. No és la meua pretensió fer una exposició de tots els temes d'aquesta agenda, però d'entrada, una simple enumeració dona la mesura de la magnitud d'aquesta qüestió.

D'entre les qüestions institucionals, els assenyalo les següents: la reforma de l'Estatut, de què ja he parlat; la reforma constitucional, amb el reconeixement de la diversitat nacional d'Espanya, i la reforma del Senat, com a temes principals; la participació catalana en les institucions de la Unió Europea; la Conferència de presidents; la participació en institucions de l'Estat, com el Tribunal constitucional; la presència activa de Catalunya en l'escenari internacional a través d'esdeveniments com la Segona Conferència Euromediterrània; o bé la ubicació d'institucions aquí, com la Casa Àsia o el Centre d'Estudis Internacionals.

I, d'entre les qüestions econòmicofinanceres, vull destacar, en primer lloc, el finançament autonòmic i el finançament de la sanitat. Concedim també gran importància a les infraestructures, a la seva concepció i a la seva gestió, i a les inversions que hi van lligades. També la ubicació d'agències o organismes reguladors a Catalunya. El trasllat a Barcelona de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions dona sentit, avui, a plantejar la proposta d'ubicar a Catalunya la seu del futur consell de l'audiovisual d'Espanya. I la participació en les gestions d'organismes econòmics i empreses de l'Estat, com ara AENA, RENFE, Tribunal de Defensa de la Competència i Banco de España.

D'entre les qüestions socials, els destaco principalment la política d'immigració, amb la voluntat de codecidir-la amb l'Estat. I també considero prioritària la negociació sobre la reforma de la legislació educativa.

D'entre les qüestions culturals, la primera i més important, el català a Espanya, amb una política lingüística d'Estat que contempli l'estatus de cooficialitat de les

llengües gallega, basca i catalana en determinats àmbits, i lògicament el català a Europa, comproment el Govern espanyol a seguir avançant. En altres qüestions, com la gestió de les herències del Fòrum, dels esdeveniments i seus d'organismes culturals internacionals a Catalunya, o bé la participació en els patronats de les institucions culturals de l'Estat –Prado, Thyssen, Reina Sofia, Fundación Carolina–, o la devolució dels papers de l'Arxiu de Salamanca.

Tots aquests temes, tots, han estat plantejats al president del Govern espanyol. La feina a fer és ingent, però no ens espanta gens perquè el punt de partida és immillorable.

Quant al finançament autonòmic, m'agradaria poder-me estendre amb detall, però tan sols ho faré en allò que és la qüestió nodal, central, del model. El nou model ha de perseguir dos objectius, dos grans objectius: millorar la suficiència financera i millorar la capacitat de decisió sobre els nostres recursos. Això ho hem de fer compatible amb la relació de solidaritat que volem i hem de tenir amb els altres territoris d'Espanya –no ens n'hem d'amagar–, amb els quals compartim una comunitat política en què ha d'existir igualtat de drets i deures. L'aplicació d'aquest nou model de finançament ha de reflectir una concepció més federal de l'organització administrativa de l'Estat, i també de la relació amb la Unió Europea.

I aquests objectius es concreten en diversos criteris. El primer criteri, com dic, és la suficiència; és a dir, els ingressos disponibles per a la prestació dels serveis han de respondre a un criteri d'igualtat d'ingressos per càpita, rectificat per tres factors que hi incideixen de forma determinant: els costos diferencials, el nivell efectiu de necessitats i els factors demogràfics, inclòs el migratori. Per altra banda, s'ha de computar, com a contribució a l'Estat, l'excés de preus públics i peatges pagats per Catalunya per sobre del que li correspon a la vista de la mitjana espanyola en aquests conceptes. Sempre que diem «pagar per renda», «rebre per població», hem de tenir en compte que hi ha coses que paguem i que no computen com a pagaments impositius o fiscals, i que tanmateix responen a les necessitats de finançament d'infraestructures públiques que en altres indrets són finançades per l'Estat i aquí no ho han estat. Per tant, això són impostos que paguem; han de comptar dintre d'allò amb què contribuïm. Tot això ha de permetre que els ingressos de la Generalitat per habitant tendeixin a equiparar-se progressivament als que s'obtidrien en aplicació dels sistemes de concert i conveni vigents en les comunitats autònomes forals. Ho hem dit pel dret i pel revés: a cadascú les seves tradicions històriques; els resultats, en canvi, no poden ser diferents.

Un segon criteri, relatiu a una capacitat de decisió més gran, més elevada. Crearem l'agència tributària de Catalunya, que serà responsable de la recaptació dels impostos propis, cedits i compartits. L'agència establirà les formes de coordinació i consorciació que calguin amb l'Agència estatal de l'Administració Tributària i, si és el cas, amb els responsables de la gestió dels impostos a la resta de l'Estat. Anualment, el Govern de Catalunya publicarà, doncs, un informe sobre els fluxos eco-

nòmics, distingint entre l'aportació a la prestació de serveis per part de l'Estat i l'aportació als mecanismes de solidaritat amb la resta de les comunitats autònomes.

A més a més, la Generalitat tindrà una participació en percentatges, a determinar, sobre la totalitat dels impostos pagats pels ciutadans de Catalunya: IRPF, IVA, societats, especials i altres. Sobre aquests impostos, la Generalitat disposarà de responsabilitat tributària i capacitat normativa.

Un tercer criteri: solidaritat. La Generalitat contribuirà a la solidaritat amb les altres comunitats autònomes de l'Estat, de manera que els serveis prestats per les diferents comunitats als seus ciutadans puguin assolir nivells similars, realitzant un esforç fiscal similar. El resultat dels mecanismes de solidaritat serà revisat cada cinc anys, tal com era abans, per tal de verificar els seus efectes.

L'aplicació d'aquests criteris ha de permetre avançar progressivament en la reducció del dèficit fiscal de Catalunya amb l'Estat, de manera que en el termini de deu anys s'equipari al de territoris de nivell de renda similar en altres països europeus. El Govern de la Generalitat s'ha adreçat formalment al vicepresident del Govern espanyol i ministre d'Economia, Pedro Solbes, per començar les negociacions formals per revisar el sistema de finançament autonòmic. Ha arribat el moment d'establir un calendari i una agenda molt més precisos, tal com va anunciar recentment el conseller Castells. La voluntat del Govern català és que aquest nou sistema entri en vigor durant aquesta legislatura.

Tot i així, hi ha temes que no poden esperar. Per això hem decidit abordar la qüestió del finançament en dues etapes diferents, que haurien de transcórrer en paral·lel. Per una banda, la negociació a fons amb l'Estat i la resta de les comunitats autònomes per acordar les línies fonamentals del nou sistema. I, per altra banda, resoldre aspectes més urgents, al marge de la revisió estructural del sistema, com és el cas del finançament de la sanitat o de l'escreix de despesa que han significat diverses lleis estatals amb repercussió –entre parèntesis– negativa, des del punt de vista fiscal, a Catalunya.

El finançament de la sanitat, com ara ja sap tothom, és un problema greu, gravíssim. El Govern xifra la despesa acumulada desplaçada en sanitat en més de 2.000 milions d'euros, i el dèficit d'aquest any 2004, entre 600 i 1.000 milions d'euros, més a prop dels 1.000 que dels 600. El Govern de la Generalitat ja ha demanat un esforç als ciutadans per intentar paliar la situació, amb l'aplicació, des del mes d'agost, del recàrrec sobre els hidrocarburs. I es preveu que aquest impost aportarà uns 64,9 milions d'euros aquest mateix any, o el que és el mateix, l'1 per cent dels ingressos del pressupost ordinari. Hem creat, per això, un grup de treball per a l'adopció de mesures urgents per a la racionalització i el finançament de la despesa, i estem implantant una sèrie de mesures per a la contenció de la despesa farmacèutica.

Però els nostres recursos per resoldre el sistema són limitats, i per això insistim a negociar una via ràpida amb l'Estat, i no tan sols per a Catalunya sinó per a totes les comunitats autònomes de règim comú que pateixen el

mateix problema. Es tracta, en aquest cas com en altres, de posar els comptadors a zero.

Com tots vostès deuen haver vist, el nostre plantejament ha començat a tenir alguns efectes pràctics. L'avantprojecte dels pressupostos de l'Estat per a l'any 2005 contempla algunes mesures positives en aquesta línia. Hem posat les cartes damunt la taula. Hi ha hagut una primera reacció exagerada, que s'ha acabat reconduint a tots els nivells. El Govern de l'Estat ha vist ja dues coses en poques setmanes: que Catalunya no reclama privilegis i que, en el finançament de la sanitat, no demanem només per a nosaltres, volem que funcioni el sistema per a tothom. De vegades no se'ns entén. Però ara s'ha vist, i s'entén, que els consellers de la Generalitat no s'asseuen amb un cove, sinó amb una pila d'arguments i amb una pila de raons. Aquest ha de ser també el canvi.

Vull acabar, senyores i senyors diputats, amb una reflexió sobre l'estat d'esperit de la presidència de la Generalitat i del Govern de Catalunya, de la mateixa manera que en començar els he volgut parlar de l'estat d'ànim dels homes i les dones del país. Fa quinze dies vam celebrar l'Onze de Setembre amb un acte convocat conjuntament per les presidències del Parlament i de la Generalitat. Les setmanes i dies previs havia esdevingut un lloc comú que es preparava un acte –deien alguns– per *rebaixar* el sentit patriòtic de la Diada. El cas és –el fet és– que milers de persones acudien a la cita de la Ciutadella, i centenars de milers seguien l'acte emotiu i solemne que vam celebrar a pocs metres d'aquesta cambra. Hem refet allò que l'11 de setembre de 1982 es va desfer: la unitat del poble i les institucions en la Diada.

Fa quatre dies, el dia de la Mercè –de la festa major de la capital de Catalunya–, vaig demanar en un ordre menor de coses que el Palau de la Generalitat obrís les portes a la ciutadania que es congrega festiva a la plaça de Sant Jaume. Han estat molts anys de veure que el dia de la festa més gran de la ciutat, al davant hi havia l'eloqüència d'un palau tancat.

També la vigília de la Diada vaig trobar-me amb els professionals dels mitjans de comunicació, i vaig adquirir davant d'ells el compromís de comparèixer davant l'opinió a començament d'any, per fer balanç i esbossar les perspectives per als propers mesos. Tinc la intenció de convertir la recepció de la diada de Sant Jordi del 2005 en la primera a la qual pugui assistir una molt més àmplia representació de la societat catalana d'arreu del país, fins i tot de les autonomies veïnes.

Vull que entenguin que aquests i altres gestos responen a un esperit, que no sols ha de ser el del president, sinó el de tot el Govern, i que té com a trets essencials la proximitat de les institucions a la ciutadania i un alt sentit de la responsabilitat que ens confereix el fet de representar-la. Els he parlat del patriotisme dels drets, i si a Catalunya un de cada deu ciutadans o ciutadanes pateix penalitats per arribar a final de mes, el patriotisme va coix. Si segueix havent-hi dones maltractades, el patriotisme va coix. Si seguim rebent milers de novinguts que són explotats, es trafica amb les seves vides o pateixen vexacions, el patriotisme també pateix i és maltractat.

Catalunya és una nació. Voldria que de tant natural... Catalunya és una nació. Voldria que de tant natural, aquesta expressió deixés d'enutjar els uns i sobreexcitar qui sigui. Per damunt de tot, Catalunya ha de ser un país modern, segur de les seves ambicions i coneixedor dels seus límits. I els homes i les dones que hem rebut el mandat popular de governar-la hem d'assumir amb humilitat i dedicació aquesta responsabilitat. El president de la Generalitat no és ni vol ser Catalunya. Només vol representar-la amb la màxima dignitat, defensant amb tanta vehemència com calgui, i tanta força com sigui possible –aquí, a Madrid o a Brusselles, allà on sigui– allò que el Govern de la Generalitat consideri que és millor per als homes i les dones que conformen

aquest país, coneixent i respectant les arrels i la història, i interpretant i projectant l'ambició col·lectiva d'aquest país cap al futur.

Moltes gràcies, senyor president.

(Aplaudiments.)

El president

La sessió es reprendrà demà a les nou del matí. Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a dos quarts de dues del migdia i catorze minuts.